

LATVIJAS REPUBLIKA
KULTŪRAS MINISTRIJA
MĀKSLU IZGLĪTĪBAS KOMPETENCES CENTRS
LATGALES MŪZIKAS UN MĀKSLAS VIDUSSKOLA
IZM Reģ. Nr.3137303629, Reģ. Nr.40900040227
Atbrīvošanas aleja 56, Rēzekne, LV-4601
tālr. 29390214, e-pasts: pasts@lmmv.gov.lv
www.lmmv.gov.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rēzeknē

01.09.2023.

Nr. 1.13/5

Drošības noteikumi

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 1.punktu un Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumu Nr.474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 15.punktu

KONSOLIDĒTI

Ar grozījumiem, kas pieņemti ar:
07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr.1.13/20;
24.01.2025. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/2025/8

1. Noteikumi nosaka Mākslu izglītības kompetences centra “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola” (turpmāk – izglītības iestāde) mācību norises drošības un darba aizsardzības prasības izglītojamajiem un izglītības iestādes personālam, drošību mācību laikā un to starplaikos, atbildību par noteikumu neievērošanu, ievērojot noteikto kārtību šādos dokumentos:
 - 1.1 evakuācijas plāns;
 - 1.2 drošības noteikumu kopums par rīcību konkrētos apstākļos un situācijās:
 - 1.2.1 drošība mācību laikā un to starplaikos (1. pielikums);
 - 1.2.2 ugunsdrošības noteikumi (2. pielikums);
 - 1.2.3 elektrodrošības noteikumi (3. pielikums);
 - 1.2.4 pirmās palīdzības sniegšanas kārtība (4. pielikums);
 - 1.2.5 par drošību izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos (5. pielikums);

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.01.2025. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/2025/8)

- 1.2.6 ceļu satiksmes noteikumi (6. pielikums);
- 1.2.7 drošības noteikumi sporta nodarbībās un sacensībās (7. pielikums);
- 1.2.8 noteikumi par drošību mācību kabinetos un telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību:
 - 1.2.8.1 darba drošības noteikumi vides dizaina izglītības programmu darbnīcās (8. pielikums);
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
 - 1.2.8.2 darba drošības noteikumi Mākslu izglītības programmas darbnīcās (9. pielikums);
 - 1.2.8.3 darba drošības noteikumi Metāla izstrādājumu dizaina izglītības programmas darbnīcās (10. pielikums);
 - 1.2.8.4 darba drošības noteikumi Keramikas izstrādājumu dizaina izglītības programmas darbnīcā (11. pielikums);
 - 1.2.8.5 darba drošības noteikumi Koka izstrādājumu dizaina un Restaurācijas izglītības programmu darbnīcās (12. pielikums);
 - 1.2.8.6 darba drošības noteikumi Aušanas darbnīcās (13. pielikums);
 - 1.2.8.7 darba drošības noteikumi Šūšanas darbnīcās (14. pielikums);
 - 1.2.8.8 darba drošības noteikumi Foto studijā (15. pielikums);
 - 1.2.8.9 darba drošības noteikumi zīmētavās un gleznotavās (16. pielikums);
 - 1.2.8.10 darba drošības noteikumi veidotavā (17. pielikums);
 - 1.2.8.11 darba drošības noteikumi informātikas kabinetā un datorklasēs (18. pielikums);
 - 1.2.8.12 darba drošības noteikumi, veicot praktiskos darbus dabaszinību stundās (19. pielikums);
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
 - 1.2.8.13 darba drošības noteikumi termotehnoloģiju kabinetā (20. pielikums);
 - 1.2.8.14 darba drošības noteikumi mašīntelpā (21. pielikums);
 - 1.2.8.15 darba drošības noteikumi CNC darbnīcā (22. pielikums);
 - 1.2.8.16 darba drošības noteikumi ģipša telpā (23. pielikums);
 - 1.2.8.17 darba drošības noteikumi keramikas glazētavā (24. pielikums);
 - 1.2.8.18 darba drošības noteikumi bibliotēkā (25. pielikums);
 - 1.2.8.19 darba drošības noteikumi tekstilmateriālu krāsotavā (26. pielikums);
 - 1.2.8.20 darba drošības noteikumi lāzertechnoloģiju kabinetā (27. pielikums);
 - 1.2.8.21 darba drošības noteikumi finierēšanas darbnīcā (28. pielikums);
 - 1.2.8.22 darba drošības noteikumi komunikācijas dizaina izglītības programmas darbnīcās (29. pielikums);
- 1.2.9 personas higiēna un darba higiēna (30.pielikums);
- 1.2.10 (Svītrots ar 24.01.2025. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/2025/8)
- 1.2.11 rīcība terorisma draudu gadījumā (32. pielikums);
- 1.2.12 elektrodrošības prasības izglītojamajiem, kuri lieto elektroinstrumentus līdz 220 voltiem (33.pielikums);
- 1.2.13 drošības noteikumi nestandarta un ārkārtas situācijās (34.pielikums);
- 1.2.14 drošības noteikumi atrodoties uz ūdens un uz ledus (35.pielikums);
- 1.2.15 iekšējās kārtības un darba drošības noteikumi profesionālās ievirzes mācību kabinetos (36.pielikums).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)

2. Saskaņā ar darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kas attiecas uz izglītības iestādes personāla nodarbināšanu, papildus šo noteikumu 1.punktā minētajiem dokumentiem, izglītības iestāde nodrošina, lai personāls tiktu instruēts darba aizsardzības jomā, kas attiecas uz personāla darba

vietu vai mācību vidi un darba veikšanu vai mācību procesu. Personāla instruktāžu un apmācību pielāgo darba vai mācību vides riska pārmaiņām un periodiski atkārtoti.

3. Kursu/grupu audzinātāji, izglītības programmu vadītāji vai mācību priekšmetu pedagogi izglītojamajos iepazīstina ar evakuācijas plānu, drošības noteikumiem un instruktāžām šādā kārtībā:
 - 3.1 ar drošības noteikumiem – ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katra mācību gada sākuma (iepazīstina kursu/grupu audzinātāji);
 - 3.2 ar ugunsdrošību, elektrodrošību, pirmās palīdzības sniegšanu un evakuācijas plānu – ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katra mācību gada sākuma un katru reizi pirms tādu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību (iepazīstina galvenais apsaimniekošanas speciālists);
 - 3.3 ar drošības noteikumiem mācību kabinetos un telpās – ne retāk kā divas reizes gadā un katru reizi pirms tādu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību (iepazīstina izglītības programmu vadītāji vai mācību priekšmeta pedagogi);
 - 3.4 ar drošības noteikumiem ekskursijās vai pārgājienos, ceļu satiksmes noteikumiem un drošības noteikumiem ārpuskolas un masu pasākumos – pirms katras ekskursijas, pārgājiena, pasākuma (iepazīstina par pasākumu atbildīgais pedagogs);
 - 3.5 ar drošības noteikumiem izglītības iestādes organizētajos pasākumos, sporta sacensībās un nodarbībās – pirms katra pasākuma un sporta sacensībām (iepazīstina atbildīgais pedagogs);
 - 3.6 instruktāžu un apmācību, kas tieši attiecas uz darba (mācību) vietu un izpildi, veic, uzsākot darbu (mācības), mainoties tā raksturam vai apstākļiem, ieviešot jaunu, vai mainot iepriekšējo darba (mācību) aprīkojumu un ieviešot jaunu tehnoloģiju (iepazīstina atbildīgais pedagogs)
4. Izglītojamais iepazīšanos ar evakuācijas plānu un drošības noteikumiem apliecina ar identifikāciju elektroniskajā žurnālā, nosūtot atbildes vēstuli ar ierakstu “iepazīnos” vai tam paredzētā parakstu lapā.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
5. Par noteikumu pārkāpšanu izglītojamajiem ir piemērojami disciplinārsodi. Piemēroto disciplinārsodu tiesiskā būtība ir pielīdzināma konstatētam izglītojamā likumisko pienākumu pārkāpumam, kura sekas tiek noteiktas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās profesionālās izglītības iestādēs, atskaitīti no tām, un obligātajām prasībām pārceļšanai uz nākamo kursu/klasi.
6. Pārkāpuma izskatīšana norisinās šādos posmos:
 - 6.1 I posms – pārrunas ar pedagogu, kursa/klases/grupas audzinātāju un izglītības programmas vadītāju;
 - 6.2 II posms – pārrunas ar struktūrvienības vadītāju vai struktūrvienības vadītāja vietnieku, pedagogu un nepilngadīga izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem;
 - 6.3 III posms – pārrunas ar izglītības iestādes vadītāju, struktūrvienības vadītāju vai struktūrvienības vadītāja vietnieku, pedagogu un nepilngadīga izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem;
 - 6.4 IV posms – pārkāpuma izskatīšana Pedagoģiskajā padomē;
 - 6.5 V posms – pārkāpuma izskatīšana pie izglītības iestādes dibinātāja.
7. Izglītojamajam var tikt piemēroti šādi disciplinārsodi:
 - 7.1 mutisks brīdinājums;
 - 7.2 rakstisks brīdinājums;
 - 7.3 mutisks ziņojums nepilngadīga izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem;
 - 7.4 rakstisks ziņojums nepilngadīga izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem;
 - 7.5 rājiens izglītības iestādes vadītāja rīkojumā;

- 7.6 stingrais rājiens izglītības iestādes vadītāja rīkojumā un atskaitīšana no izglītības iestādes izglītojamo saraksta.
8. Izglītojamais un viņa likumiskie pārstāvji ir atbildīgi par zaudējumu, kas izglītojamā vainojamas rīcības dēļ nodarīts izglītības iestādei un apmaksā nodarīto zaudējumu.
 9. Noteikumi stājas spēkā 2023.gada 1.septembrī.
 10. Ar šo noteikumu spēkā stāšanos brīdī spēku zaudē Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas 20.01.2023. iekšējie noteikumi Nr. 4 “Izglītojamo drošības noteikumi”.

Direktors

Raimonds Arbidāns

DROŠĪBA MĀCĪBU LAIKĀ UN TO STARPLAIKOS

1. Mācību laikā ievērot disciplīnu un netraucēt darbu citiem izglītojamajiem.
2. Uzturēt tīrību un kārtību mācību kabinetos un koplietošanas telpās. Nebojāt inventāru un mācību palīglīdzekļus. Neaiztikt un nepārvietot ēkā esošos ugunsdzēsības līdzekļus.
3. Bez pedagoga atļaujas neaiztikt kabinetos un zālēs esošos mūzikas instrumentus, citu izglītojamo darbus, kā arī iekārtas un ierīces.
4. Aizliegts šūpoties krēslā, bakstīt apkārt sēdošos ar pildspalvu, zīmuli, šķērēm vai ar citiem asiem priekšmetiem, mētāt pa klasi dažādus priekšmetus.
5. Konstatējot bojājumus krēsliem, informēt par to pedagogu, un novietot tos tādā veidā, lai uz tiem nevarētu nejauši apsēsties citi izglītojamie. Nesēdēt uz bojātiem krēsliem.
6. Pa mācību/koplietošanas telpām, pārvietojoties starp soliem, ievērot piesardzību, neskriet un neveikt straujas kustības. Būt īpaši uzmanīgiem, pārvietojoties pa kāpnēm.
7. Ir aizliegts skriet pa skolas gaitenīem un kāpnēm, slidināties lejup pa kāpņu margām, grūstīt citus izglītojamus, drūzmēties kāpnēs un kāpņu laukumos, mest dažādus priekšmetus.
8. Mācību darbā, izmantojot biroja tehniku (kodoskops, kopētājs u.c.), pirms tam iepazīties ar to lietošanas (ekspluatācijas, darba drošības) instrukcijām un rīkoties atbilstoši to prasībām. Darboties tikai ar pedagoga atļauju.
9. Bez pedagoga atļaujas neatvērt logus, lai vēdinātu telpu. Ja logi ir atvērti, aizliegts sēdēt/stāvēt uz palodzēm, liekties ārā pa logu.
10. Negaisa, stipra vēja laikā aizvērt kabinetu logus, lai pasargātu sevi no savainošanās ar plīstošiem stikliem (lauskām) to iespējamās izsišanas gadījumā.
11. Nekāpt uz galdiem, grāmatu (dokumentu) kaudzēm, uz galda uzliktiem krēsliem un tml.
12. Ja konstatēs, ka ir slidenas, slapjas koplietošanas telpu (gaitenī u.tml.) grīdas, nekavējoties par to ziņot pedagogam vai ēkas tehniskajiem darbiniekiem.
13. Praktisko nodarbību laikā:
 - 13.1 darbu sākt tikai pēc pedagoga uzdevuma noklausīšanās un instruktāžas darba aizsardzībā;
 - 13.2 izpildīt visus pedagoga norādījumus;
 - 13.3 neveikt darbības, kuras var izraisīt nelaimes gadījumu;
 - 13.4 neskaidrību, šaubu gadījumā par uzdotā uzdevuma drošu izpildi vērsties pie pedagoga.
14. Neierasties uz nodarbībām alkoholisku, toksisku vai narkotisku vielu reibumā.
15. Pēkšņas saslimšanas gadījumā vai gadījumos, kad ir slikta pašsajūta, un tas var izraisīt nelaimes gadījumu, informēt par to pedagogu un neuzsākt praktisko nodarbību.
16. Par konstatētajiem bojājumiem mācību telpā, inventārā vai tehniskajos līdzekļos jāziņo pedagogam.

UGUNSDROŠĪBAS NOTEIKUMI

Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka ugunsdrošu izglītības iestādes Mākslu izglītības kompetences centra “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola” ēku ekspluatāciju un ugunsdrošības prasības, kas jāievēro iestādes darbiniekiem, izglītojamiem un apmeklētājiem (turpmāk visi kopā – personāls), un rīcību ugunsgrēka gadījumā.
2. Noteikumi izstrādāti saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasībām.
3. Izglītības iestādes ēkas ir apgādātas ar ugunsdrošības signalizāciju, ugunsdzēsšanas iekšējo ūdensvadu, kā arī ar pulveru ugunsdzēsšanas aparātiem, kuri izvietoti ēkas stāvos un atsevišķos darba (mācību) kabinetos.
4. Izglītības iestādes ēkai ir izstrādāti un apstiprināti evakuācijas plāni ugunsgrēka izcelšanās gadījumā, to grafiskie zīmējumi izvietoti katrā no ēkas stāviem. Visi evakuācijas ceļi tiek uzturēti atbilstoši Ministru kabineta 2016 gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasībām.
5. Ēkai ir ugunsdrošs pārklājums saskaņā ar 2016 gada 19. aprīļa noteikumiem Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi”.
6. Izglītības iestādes izglītojamie un personāls tiek instruēts ugunsdrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.

II. Ugunsdrošības ievērošanas nosacījumi

7. Par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu iestādē atbild izglītības iestādes vadītājs un viņa norīkota persona (ja tāda ir), kura amata aprakstā tas ir ierakstīts (turpmāk – atbildīgais par ugunsdrošību). Pārējais izglītības iestādes personāls ir atbildīgs par ugunsdrošību katrs savā darba (mācību) vietā.
8. Atbildīgā par ugunsdrošību objektā pienākumos ietilpst:
 - 8.1 organizēt darbu iestādes ugunsdrošībā;
 - 8.2 veikt ugunsdrošības instruktāžas;
 - 8.3 nodrošināt ugunsdrošības signalizācijas, ugunsdzēsšanas iekšējā ūdensvada un sūkņa stacijas darbību, organizēt savlaicīgu bojājumu novēršanu un nepieciešamības gadījumā nodrošināt to nomaiņu;
 - 8.4 nodrošināt ugunsdzēsšanas aparātu savlaicīgu pārbaudi;
 - 8.5 nodrošināt Valsts ugunsdrošības uzraudzības inspektora noteikto ugunsdrošības pasākumu izpildi.
9. Izglītības iestādes personāla (tostarp izglītojamo) pienākumi ugunsdrošībā ir:
 - 9.1 apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
 - 9.2 uzturēt kārtībā savu darba (mācību) vietu;
 - 9.3 nepieļaut darbības, kas varētu izraisīt ugunsgrēku (smēķēt tam neparedzētās vietās, lietot atklātu uguni u.c. darbības);

- 9.4 izmantot tikai tās elektroiekārtas, kuras ir paredzētas tiešo darba (mācību) pienākumu veikšanai un ir lietošanas kārtībā, ievērot to lietošanas noteikumus;
 - 9.5 mācēt pielietot esošos ugunsdzēsšanas līdzekļus un inventāru;
 - 9.6 izceļoties ugunsgrēkam, nekavējoties ziņot ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr. 01 vai 112;
 - 9.7 veikt visus iespējamus pasākumus cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai, ugunsgrēka likvidēšanai.
10. Smēķēt atļauts tikai speciāli šim nolūkam iekārtotā un apzīmētā vietā.
11. Iestādes ēkas telpu un tai pieguļošās teritorijas uzturēšana ugunsdrošā kārtībā paredz sekojošus aizliegumus:
- 11.1 izmantot nestandarta sildierīces un citas elektroierīces;
 - 11.2 elektroietaisēs izmantot nestandarta drošinātājus un to kustošos ieliktnus, un citas nestandarta detaļas;
 - 11.3 atstāt bez uzraudzības ieslēgtas elektroiekārtas;
 - 11.4 ekspluatēt bojātu elektroiekārtu, izmantot vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju;
 - 11.5 aizkraut avārijas izejas, ceļus un pieejas ugunsdzēsšanas līdzekļiem;
 - 11.6 veikt izmaiņas telpu plānojumā un funkcionālajā izmantojumā, kas neatbilst ugunsdrošības prasībām;
 - 11.7 izmantot tehniskos stāvus (bēniņus un pagrabtelpas), kāpņu telpas un rezerves izejas materiālu un priekšmetu uzglabāšanai;
 - 11.8 izmantot apgaismes ierīces vai dekoratīvos priekšmetus ar atklātu uguni.
12. Iestādes ēkas pagalmiem un pieguļošai teritorijai jābūt sakārtotai un regulāri jāveic to uzkopšana no dažādiem materiāliem, atkritumiem un gružiem. Teritorijā aizliegts kurināt ugunsiskus, dedzināt atkritumus, pērno zāli un veikt citas darbības ar atklātu uguni.
13. Mācību kabinetos aizliegts dedzināt brīnumsvečītes, vaska vai stearīna sveces. Papildus nosacījumi ugunsdrošībai izglītības iestādē saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” :
- 13.1 izglītības iestādes telpās, izņemot laboratoriju, aizliegts glabāt īpaši viegli uzliesmojošus, viegli uzliesmojošus un uzliesmojošus šķidrumus, kā arī lietot atklātu uguni;
 - 13.2 strādāt laboratorijā ar ķīmiskām vielām, elektroierīcēm un sildierīcēm atļauts tikai pedagoga klātbūtnē un vadībā;
 - 13.3 laboratorijas darbus, kuros izmanto degtspējīgas gāzes vai īpaši viegli uzliesmojošus, viegli uzliesmojošus un uzliesmojošus šķidrumus un kuru laikā var notikt pašizdegšanās vai degtspējīgu vai sprādzienbīstamu vielu izdalīšanās, veic ventilējamās skapjos;
 - 13.4 izglītības iestāžu laboratorijās un noliktavās ķīmiskās vielas glabā tikai aizslēdzamos skapjos. Šo skapju atslēgas atrodas pie pedagogiem. Īpaši viegli uzliesmojošus, viegli uzliesmojošus un uzliesmojošus šķidrumus glabā speciālos metāla skapjos;
 - 13.5 mācību darbnīcās pēc katras nodarbības novāc degtspējīgus atkritumus un eļļainus slaukamos materiālus. Galdnieku darbnīcās uzglabā ne vairāk par vienai dienai nepieciešamo materiālu daudzumu.
 - 13.6 pedagogs pēc nodarbībām apskata telpas un atvieno elektroierīces.

III. Ugunsdrošības līdzekļi

14. Ugunsdzēsības inventārs un ugunsdzēsšanas aparāti jāuzglabā šim nolūkam sagatavotās, redzamās un viegli pieejamās vietās (gaitenēs, pie iekšējiem ugunsdzēsšanas ūdensvada krāniem, lielākās darba (mācību) telpās), atbilstoši tehniskās ekspluatācijas noteikumiem. Šīs vietas jāapzīmē ar norādījuma zīmēm. Aparātiem jābūt marķētiem atbilstoši ugunsdrošības prasībām.

15. Pieejām pie ugunsdrošības līdzekļiem jābūt vienmēr brīvām.
16. Ugunsdrošības līdzekļi jāuztur lietošanas kārtībā. Obligāti jānodrošina to nomaiņa vai remonts bojājumu gadījumā. Ugunsdzēsamos aparātus drīkst pārbaudīt, uzpildīt un remontēt tikai licencētos uzņēmumos.
17. Aukstajā gadalaikā neapkurinātajās telpās un teritorijā jānovieto ugunsdzēsamie aparāti, kuru ekspluatācijas noteikumi pieļauj to ekspluatāciju jebkurā gadalaikā.
18. Aizliegts izmantot ugunsdzēsšanas līdzekļus citiem nolūkiem.
19. Pielietojot ugunsdzēsamo aparātu liesmas noslāpēšanai aizliegts aparāta sprauslu (smidzinātāju) vērst virzienā, kur atrodas cilvēki.
20. Nedrīkst ar ķīmiskajiem un putu aparātiem dzēst elektroiekārtas, par kurām nav zināms, vai tās atrodas zem sprieguma.

IV. Rīcība ugunsgrēka izcelšanās gadījumā

21. Ja izcēlies ugunsgrēks, ikvienam (izglītojamaais ziņo jebkuram iestādes darbiniekam vai pieaugušajam) savu iespēju robežās ir pienākums ziņot par to iestādes vadībai un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr. 01 vai 112, nosaucot precīzu objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru, pārtraucot cilvēku iekļūšanu objektā.
22. Ugunsgrēka izcelšanās gadījumā visiem jāpamet objekts. Nekavējoties tiek veikta izglītojamo, personāla un apmeklētāju evakuācija no ugunsgrēka zonas, organizēta materiālo vērtību evakuācija un aizsardzība. Skolas darbinieki, novērtējot apstākļus savai un citu ugunsdrošībai, ugunsgrēka izcelšanās brīdī ir tiesīgi veikt ugunsgrēka dzēšanu ar visiem iespējamiem līdzekļiem, līdz brīdim, kad to pārņem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki. Izglītības iestādes vadītājs un atbildīgais par ugunsdrošību iespēju robežās veic šādas darbības, lai novērstu ugunsgrēka izplatīšanos:
 - 22.1 organizē elektroenerģijas atslēgšanu;
 - 22.2 norīko personālu ugunsdzēsības dienesta sagaidīšanai, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka izcelšanās vietai un iekšējā ugunsdzēsības ūdens sistēmas krāniem;
 - 22.3 brīdina cilvēkus, kuri piedalās ugunsgrēka dzēšanā, par iespējamām traumām (ēku konstrukciju iebrukšana, elektriskās strāvas iedarbība, saindēšanās, apdegumi);
 - 22.4 organizējot cilvēku evakuāciju, jādara viss, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos. Evakuācijas kārtību nosaka atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un avārijas izeju izvietojuma. Primāri tiek evakuēti visi izglītojamie;
 - 22.5 organizē telpu pārbaudi, vai nav palikuši cilvēki, kuri piedalījās ugunsgrēka dzēšanas darbos un evakuācijas pasākumā;
 - 22.6 pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku ierašanās objektā, persona, kura organizēja primāros ugunsdzēsšanas pasākumus, informē glābšanas dienestu par ugunsgrēka izcelsmes vietu, uguns izplatīšanos virzienu, objekta specifiskajām īpatnībām (augstas temperatūras, degšanas produktu un ūdens bīstamo iedarbību uz aparāturu, dokumentiem u.c.) un tālāk darbojas ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja vadībā, un rīkojas pēc viņa norādījumiem.
23. Pedagogiem ugunsgrēka dzēšanas laikā ir pienākums:
 - 23.1 ja nepieciešams, savu iespēju robežās piedalīties cilvēku un materiālo vērtību evakuācijā;
 - 23.2 pildīt vadības rīkojumus, kuri vada glābšanas darbus līdz brīdim, kad ierodas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki;
 - 23.3 ievērot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku norādījumus.

24. Glābjeties pašam vai glābjot kādu no stipri piedūmotas telpas, elpošanai izmantot samitrinātu kabatas lakatiņu vai virzīties rāpus, turot galvu pēc iespējas zemāk, kur vēl ir saglabājies elpošanai derīgs gaiss.
25. Vajadzības gadījumā jāizsauc uz objektu neatliekamās medicīniskās palīdzības un avārijas dienesti.
26. Ugunsdzēsības un glābšanas dienests jāizsauc arī tādā gadījumā, ja aizdegšanās novērsta pašu spēkiem, jo gruzdēšanas perēklis var palikt apslēptās vietās, un pēc laika ugunsgrēks var atkārtoti izcelties jau lielākos apmēros.

V. Noslēguma jautājumi

27. Ikvienas personas pienākums ir nepieļaut ar savu darbību ugunsgrēka izcelšanos.
28. Izglītojamo un personāla pienākums ir apgūt ugunsdrošības kārtību ikgadējā darbinieku instruktāžā un ievērot to.
29. Gadījumos, ja pārkāpti ugunsdrošības noteikumi un darbinieka vainas dēļ ir izcēlies ugunsgrēks, vainīgais var tikt saukts pie atbildības Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

ELEKTRODROŠĪBAS NOTEIKUMI

Vispārīgie jautājumi

1. Elektrodrošības noteikumi (turpmāk – noteikumi) nosaka darba drošības prasības par vispārīgiem elektrodrošības jautājumiem, strādājot ar elektroiekārtām.
2. Atbildīgs par šo noteikumu prasību ievērošanu ir izglītības iestādes vadītājs un katrs individuāli, kurš strādā ar elektroiekārtām.
3. Ikvienam, strādājot ar elektroiekārtām, jāzina:
 - 3.1 elektrodrošības, darba drošības vispārīgās prasības;
 - 3.2 elektriskās strāvas iedarbības veidi un iedarbību ietekmējošie faktori;
 - 3.3 darbā (mācībās) nepieciešamo elektroiekārtu drošas lietošanas metodes;
 - 3.4 elektroiekārtu ugunsdrošības prasības.
4. Izglītības iestādes izglītojamie un personāls tiek instruēts elektrodrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.
5. Elektriskās strāvas bīstamie un kaitīgie faktori:
 - 5.1 elektriskās strāvas trieciens;
 - 5.2 apdegumi.
6. Bīstamību var palielināt sekojoši apkārtējās vides faktori:
 - 6.1 strāvu vadošas grīdas (metāla, zemes, dzelzsbetona, flīžu, ķieģeļu);
 - 6.2 nepietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
 - 6.3 elektrostatiskie lauki;
 - 6.4 darbinieka fiziska pārslodze, veselības stāvoklis.
7. Kolektīvie aizsardzības līdzekļi:
 - 7.1 brīdinošu zīmju un plakātu izvietošana;
 - 7.2 pietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
 - 7.3 elektrodrošības instruktāžas.

II. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu (mācības)

8. Pirms darbu (mācību) uzsākšanas vizuāli jāpārbauda darba veikšanai nepieciešamo elektroiekārtu vadu izolācijas, kontaktu savienojumu un slēdžu tehniskais stāvoklis.
9. Jāieslēdz darbam (mācībām) nepieciešamās elektroiekārtas un jāpārlicinās par to atbilstošu darbību.
10. Nedrīkst uzsākt darbu, ja konstatēti elektroiekārtu korpusu, vadu izolācijas, kontaktu savienojumu, slēdžu un citi bojājumi.
11. Par atklātajām neatbilstībām jāziņo pedagogam, lai novērstu bojājumus.

III. Darba aizsardzības prasības darba (mācību) laikā

12. Strādājot ar elektroiekārtām, jāseko, lai elektroiekārtu vadi, savienojumi, kabeļi, kontakti netiktu iespiesti (logu, durvju ailēs), saspiesti vai kā citādi deformēti (starp vai zem inventāra, ar citiem priekšmetiem).

13. Nepieļaut elektrisko iekārtu vadu un kabeļu savīšanos, mezglu veidošanos. Aizliegts izmantot bojātas rozetes, nestandarta elektriskās ierīces, atstāt zem sprieguma elektriskos vadus ar neizolētiem galiem, un aizliegts veikt citas darbības, kas var radīt elektrodrošības draudus.
14. Aizliegts veikt jebkādu elektroiekārtu remontdarbus (arī apgaismes ķermeņu spuldžu nomaiņu bez saskaņošanas ar iestādes atbildīgo darbinieku).
15. Aizliegts izmantot elektroiekārtas, kas nav paredzētas darba veikšanai (ūdenssildītājus, elektriskās ūdens sildīšanas spirāles, paštaisītus apgaismes ķermeņus u.c.) bez saskaņošanas ar izglītības iestādes atbildīgo darbinieku.
16. Aizliegts ieslēgt un strādāt ar elektroiekārtām, ja ir slapjas rokas.
17. Nenovietot uz elektroiekārtu korpusiem vāzes, puķu podus, krūzes.

IV. Darba aizsardzības prasības beidzot darbu

18. Jāizslēdz elektroiekārtas.
19. Jāsakārto darba (mācību) vieta.

V. Veicamie pasākumi bīstamās situācijās

20. Pēkšņas elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumos jāpārtrauc darbs un jāizslēdz elektroiekārtas. Obligāti jānoskaidro elektroenerģijas padeves atslēgšanas iemesls.
21. Elektroiekārtu bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, dūmu vai liesmas parādīšanās, deguma smaka u.c.), nekavējoties jāatslēdz iekārta no tīkla, jāziņo pedagogam, un jāpārtrauc darbs līdz bojājumu novēršanai.

PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANAS KĀRTĪBA

1. Ja cietušais smok, stipri asiņo, ir laužti kauli, sūdzas par stiprām sāpēm, ir bezsamaņā, guvis elektrotraumu vai plašus apdegumus nekavējoties:
 - 1.1 jāizvērtē cietušā stāvoklis, jāsauc palīgā pedagogs vai kolēģis;
 - 1.2 jāpārtrauc dzīvībai bīstamu faktoru iedarbība;
 - 1.3 jāiznes cietušais no bīstamās zonas (ja iespējams), jānorobežo negadījuma vieta;
 - 1.4 jāizsauc glābšanas dienests, zvanot 112.
2. Pēc katras personas zināšanu līmeņu un citām iespējam negadījuma vietā veica tā saucamā „ABC shēma”, kas ir neatliekamās rīcības plāns cietušā stāvokļa novērtēšanai, dzīvības glābšanai un uzturēšanai, proti:
 - 2.1 samaņā esošam cilvēkam (spēj orientēties laikā, telpā atbild uz jautājumiem, reaģē uz kairinājumu) atbrīvo elpošanas ceļus – degunu, mutes dobumu, rīkli, balseni un elpvadus no svešķermeņiem;
 - 2.2 bezsamaņā esošu cilvēku novieto uz muguras, nepieciešamības gadījumā iztīra mutes dobumu, lai novērstu elpceļu nosprostošanos ar mēli, pielieto dzīvību glābjošu satvērienu (vienas rokas plaukstu novieto uz pieres, otras rokas plaukstu novietot uz apakšžokļa, vienlaicīgi atgāž galvu un izceļ apakšžokli);
 - 2.3 bezsamaņā esošam cilvēkam pārbauda vai viņš elpo (noliecoties pie cietušā konstatē vai jūt gaisa plūsmu no elpceļiem uz sava vaiga);
 - 2.4 ja cietušais ir bezsamaņā, bet elpo, tad lai novērstu mēles aizkrišanu, viņš ir jānogulda uz sāna;
 - 2.5 ja cietušais ir bezsamaņā, bet neelpo arī pēc elpceļu atbrīvošanas, tad nekavējoties jāveic mākslīgā elpināšana. Pēc divām savām izelpām jāpārbauda pulss uz miega artērijas, ja tas ir sataustāms, tad elpināšanu turpina 10-12 reizes minūtē pēc katras minūtes pārbaudot pulsu;
 - 2.6 ja pēc divām mākslīgām ieelpām uz miega artērijas nav pulsa, ir jāveic sirds masāža (ar vienas rokas rādītājpirkstu sameklē vietu, kur savienojas ribu loki, uz krūšu kaula, virzienā uz ķermeņa augšdaļu novieto pirmās plaukstas pamatni, tai virsū novietot otru plaukstu, lai pirksti neskartos pie krūšu kurvja);
 - 2.7 veicot sirds masāžu, spiedienam jābūt asam, spēcīgam, īslaicīgam, lai krūšu kurvis tiktu saspriests 4-5 centimetri ar frekvenci 80 reizes minūtē;
 - 2.8 Veicot sirds-plaušu atdzīvināšanu ir jāievēro sekojošais:
 - 2.8.1 pēc sirds masāžas 15 reizēm veic 2 mākslīgās elpināšanas;
 - 2.8.2 pēc katriem 4 elpināšanas un sirds masāžas cikliem kontrolē pulsu uz miega artērijas;
 - 2.8.3 ja pulsa nav, turpina sirds-plaušu atdzīvināšanu;
 - 2.8.4 ja pulss ir, kontrolē elpošanu, ja nepieciešams turpina tikai elpināšanu 10-12 reizes minūtē;
 - 2.8.5 ja atjaunojas elpošana, cietušo novieto stabilā sānu guļā.
 - 2.9 Dzīvībai bīstamas asiņošanas gadījumā palīdzība cietušajam jāsniedz guļus stāvoklī;

- 2.10 Asiņošana jāaptur, pietiekoši stipri uzspiežot asiņojošajai vietai, lai ap asinsvadu esošie audi nospiež asinsvadu, jāuzliek spiedošs pārsējs, jāizvairās no žņauga lietošanas.
3. Lietošanas pamācība pirmās palīdzības sniegšanas aptiecināšanai:
- 3.1 vienreizējas lietošanas cimdus lieto, lai pasargātu sevi no inficēšanās ar infekcijām;
 - 3.2 saspraužamās adatas lieto liela izmēra pārsēja nostiprināšanai;
 - 3.3 šķēres izmanto cietušā apģērba pārgriešanai, lai piekļūtu traumētai ķermeņa apdeguma vai asiņojošai brūcei, un pārsienamā materiāla griešanai;
 - 3.4 mākslīgās elpināšanas maskas vārstulim jābūt pret tavu muti un jālaiž cauri tavas izelpas gaiss;
 - 3.5 trīsstūrveida plāksteri lieto rokas fiksēšanai, spiedoša pārsēja uzlikšanai vai brūču pārsiešanai;
 - 3.6 leikoplastu lieto pārsēja nostiprināšanai;
 - 3.7 brūču plāksteri lieto nelielu brūču pārsiešanai;
 - 3.8 tīklveida pārsēju lieto pārsiešanas kompreses nostiprināšanai uz brūces;
 - 3.9 spiedošo pārsiešanas paketi lieto rokas fiksēšanai, spiedoša pārsēja uzlikšanai vai brūču pārsiešanai;
 - 3.10 marles saites lieto brūču pārsiešanai. Pārsienot lielāku brūci, iepriekš to pārsedz ar pārsiešanas kompresi.

PAR DROŠĪBU IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ORGANIZĒTAJOS VAI ATBALSTĪTAJOS PASĀKUMOS

(Pielikums izteikts jaunā redakcijā ar 24.01.2025. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/2025/8)

1. Katra mācību semestra sākumā un pirms katras norises atbildīgais pedagogs izvērtē dalību mācību braucienā, pārgājienā u.c. (turpmāk – pasākums) un pārliecinās par tā atbilstību:
 - 1.1 normatīvajos aktos (tostarp valsts izglītības standartos un valsts izglītojamo audzināšanas vadlīnijās) noteiktajam regulējumam;
 - 1.2 izglītības iestādes darbības mērķim un uzdevumiem;
 - 1.3 izglītības iestādē īstenotajām izglītības programmām;
 - 1.4 izglītības iestādes darba (kalendārajam) plānam;
 - 1.5 izglītojamo attīstības vecumposma īpatnībām.
2. Ne vēlāk kā piecas darba dienas pirms došanās uz pasākumu ārpus izglītības iestādes atbildīgais pedagogs izglītības iestādes vadītājam iesniedz saskaņošanai izglītības iestādes 2023.gada 1.septembra iekšējo noteikumu Nr. 1.13/1 "Iekšējās kārtības noteikumi" 1.pielikumu (turpmāk-pieteikums), kurā norādīts pasākuma mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta (ja attiecināms) un saziņas iespējas ar atbildīgo pedagogu un nepilngadīgo izglītojamo likumiskajiem pārstāvjiem.
3. Atbildīgais pedagogs, izvērtējot pasākuma specifiku un plānoto izglītojamo skaitu, kuri piedalīsies pasākumā, kārtības nodrošināšanas un izglītojamo drošības nolūkos, pieteikumā norāda vienu vai vairākas atbildīgās personas.
4. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms došanās pasākumā elektroniskajā skolvadības sistēmā E-klase informē nepilngadīgo izglītojamo likumiskos pārstāvjus par pasākuma mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu (ja attiecināms) un saziņas iespējām ar atbildīgo pedagogu.
5. Pirms došanās pasākumā atbildīgā pedagoga pienākums saņemt nepilngadīga izglītojamā likumiskā pārstāvja piekrišanu bērna dalībai attiecīgajā pasākumā, saņemot atbildes vēstuli skolvadības sistēmā E-klase.
6. Nepilngadīga izglītojamā likumiskie pārstāvji vai pilngadīgais izglītojamais rakstveidā informē atbildīgo pedagogu par veselības traucējumiem vai īpatnībām, ja viņam nepieciešama īpaša uzmanība, kā arī par saziņas iespējām ar likumiskajiem pārstāvjiem (izņemot pilngadīgu izglītojamo), norādot kontakttālruni. Pasākuma laikā obligāti ievērojami ceļu satiksmes noteikumi (6. pielikums).
7. Pirms došanās pasākumā atbildīgā persona iepazīstina izglītojamos ar dabas aizsardzības prasībām un informē tos par indīgiem augiem un rūpuļiem, kurus iespējams sastapt pasākuma laikā un brīdina par bīstamiem un kaitīgiem faktoriem:
 - 7.1 traumatisms pakļūpot, pakrītot;
 - 7.2 nokrišana no augstuma;
 - 7.3 iekrišana padziļinājumos, ūdenī;
 - 7.4 dzīvnieku un insektu kodumi;
 - 7.5 satiksmes negadījumi;
 - 7.6 dažāda rakstura konflikta situācijas.

8. Bīstamas situācijas gadījumā atbildīgā persona pārtrauc pasākumu un informē par to izglītības iestādes vadītāju.
9. Pasākuma laikā atbildīgā persona atkarībā no apstākļiem nodrošina nepieciešamo drošības noteikumu ievērošanu.
10. Nelaiemes gadījumā atbildīgā persona:
 - 10.1 cietušajam sniedz pirmo palīdzību;
 - 10.2 ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību vai organizē cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;
 - 10.3 par nelaimes gadījumu nekavējoties informē izglītības iestādes vadītāju un cietušā likumiskos pārstāvjus.
11. Drošības prasības pasākumu laikā:
 - 11.1 Pedagogam:
 - 11.1.1 sagaidīt izglītojamos pulcēšanas vietā un atzīmēt sarakstā tos, kuri ir ieradušies;
 - 11.1.2 kad visi ir sapulcējušies, informēt par pasākuma gaitu, novadīt instruktāžu par drošības un kārtības nosacījumiem, kuri jāievēro pasākuma laikā;
 - 11.1.3 nepieciešamības gadījumā vienoties ar kolēģiem par veicamajiem pienākumiem;
 - 11.1.4 nodrošināt, lai transporta līdzeklī būtu kārtība un sekot, lai izglītojamie to nebojātu;
 - 11.1.5 iekāpjot transporta līdzeklī (autobuss vai cits) pedagogam iekāpt pēdējam, lai pārliecinātos, ka iekāpuši ir visi izglītojamie, ieņēmuši savas sēdvietas un piesprādzējušies ar drošības jostām;
 - 11.1.6 jebkurā apstāšanās vietā pedagogam no transporta līdzekļa izkāpt pirmajam;
 - 11.1.7 ja nepieciešams, izskaidrot izglītojamajiem izvietoto brīdinājuma zīmju un uzrakstu nozīmi;
 - 11.1.8 pasākuma laikā sekot, lai izglītojamie neizklīstu un pildītu noteiktās prasības;
 - 11.1.9 pastiprinātu uzmanību izglītojamo uzvedībai pievērst vietās, kur uzstādīti drošības norobežojumi, barjeras, kas nodrošina piekļūšanu vietām, kur iespējama nokrišana no augstuma, iekrišana ūdenī, priekšmetu uzkrāšana u.tml. Neļaut uz tiem kāpt vai iet aiz tiem.
 - 11.2 Izglītojamajiem:
 - 11.2.1 ievērot un izpildīt pedagoga norādījumus;
 - 11.2.2 izturēties pieklājīgi pret citiem izglītojamajiem un apkārtējiem cilvēkiem;
 - 11.2.3 ceļu, ielu šķērsošanu veikt uzmanīgi, pilsētās tikai pa gājēju pārejām, pirms tam sagaidot pie pārejas visus izglītojamos un, uzsākot kustību, pārliecināties, ka bīstamā tuvumā nav transporta līdzekļi, kuri var nepaspēt apstāties. Ārpus apdzīvotām vietām ceļus šķērsot labi pārredzamās vietās, kad tuvumā nav braucošu transporta līdzekļu;
 - 11.2.4 pirms uzsākt konkrētas vietas apmeklējumu (muzejs, dabas parks u.c.), iepazīties ar uzvedības noteikumiem katrā konkrētā vietā, un ievērot tos apmeklējuma laikā;
 - 11.2.5 neiet aiz uzstādītajiem drošības norobežojumiem, nekāpt uz tiem, nebojāt tos;
 - 11.2.6 sastopoties ar sprāgstvielām vai citām bīstamām vielām, nekavējoties par to ziņot atbildīgajai personai un ir kategoriski aizliegts:
 - 11.2.6.1. tās izkustināt no vietas, celt, mest vai sist pa tām;
 - 11.2.6.2. tās izjaukt, nest uz mājām, likt ugunī vai ūdenī;
 - 11.2.7 pasākuma laikā turēties kopā grupā.
 - 11.3 Papildus drošības nosacījumi masu pasākumos:
 - 11.3.1 organizējot masu pasākumu, atbildīgais pedagogs pārliecinās par telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību, atbilstību ekspluatācijas un drošības prasībām, kā arī

- saskaņo ar izglītības iestādes vadītāju pasākuma plānu. Plānā norāda pasākuma norises laiku, vietu, aptuveno dalībnieku skaitu un veicamos drošības pasākumus;
- 11.3.2 izglītības iestādes vadītājs izdod rīkojumu par atbildīgo personu, nepieciešamo pedagogu/darbinieku skaitu un to pienākumiem. Nepieciešamības gadījumā pasākuma norisi saskaņo ar vietējo pašvaldību, kā arī informē pašvaldības vai Valsts policiju par pasākuma norises laiku un vietu;
 - 11.3.3 pašvaldība iespēju robežās nodrošina policijas dežūras izglītības iestādes organizētajos masu pasākumos;
 - 11.3.4 izglītības iestādes organizētajos masu pasākumos plānoto dalībnieku skaits nedrīkst būt lielāks par norises vietā pieļauto;
 - 11.3.5 izglītības iestādes organizētajos masu pasākumos ir jāievēro izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi;
 - 11.3.6 pirms pasākuma atbildīgais darbinieks apseko un novērtē norises vietas tehnisko atbilstību, elektrodrošības un ugunsdrošības stāvokli, kā arī pārliecinās vai evakuācijas ceļi ir brīvi;
 - 11.3.7 par nepilngadīgo izglītojamo nokļūšanu uz un no izglītības iestādes organizētajiem masu pasākumiem ir atbildīgi likumiskie pārstāvji;
 - 11.3.8 ārkārtas situācijas gadījumā saskaņā ar evakuācijas plānu ir nekavējoties jāpamet vieta, kur notiek masu pasākums un jāizsauc glābšanas dienests, zvanot 112.

12. Drošības prasības ārkārtas situācijās:

- 12.1 ja pasākuma laikā noticis nelaimes gadījums, bīstamu insektu kodums, gūta trauma u.tml., nekavējoties jāsniedz cietušajam pirmā palīdzība vai jāgriežas pēc palīdzības pašam un nekavējoties jāpaziņo par notikušo pedagogam. Ja nepieciešams, jāizsauc ātrā medicīniskā palīdzība (Tāl.113 vai 112);
- 12.2 ja pulcēšanās vietā nav ieradies kāds no izglītojamajiem, nekavējoties jāuzsāk tā meklēšana un nepieciešamības gadījumā jāziņo policijai;
- 12.3 ja tiek konstatēts, ka var tikt apdraudēta personu dzīvība un veselība, pasākums nekavējoties ir jāpārtrauc un jāatstāj pasākuma vieta.

13. Drošības prasības, beidzot pasākumu:

- 13.1 ja pasākums beidzas pēc plkst. 21:45, pedagogam jāpārliecinās, ka pēc izglītojamajiem, kuri jaunāki par 16 gadiem, ir ieradušies likumiskie pārstāvji vai citi sagaidītāji. Neatstāt bērnus, kuriem sagaidītāji nav ieradušies savlaicīgi;
- 13.2 par pasākuma laikā notikušajiem starpgadījumiem jāinformē izglītojamo likumiskos pārstāvjus un izglītības iestādes vadību.

CEĻU SATIKSMES NOTEIKUMI

1. Gājējiem jāpārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu, bet, ja to nav, pa ceļa nomali. Ārpus apdzīvotām vietām gājējiem, kuri iet pa brauktuves malu vai ceļa nomali, jāpārvietojas pretēji transportlīdzekļa braukšanas virzienam, bet personām, kuras brauc ar velosipēdu, pa brauktuves malu vai ceļa nomali, jāpārvietojas citu transportlīdzekļu braukšanas virzienā.
2. Izglītojamo grupas atļauts vest tikai diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem, bet ja to nav – pa ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā kolonnā ne vairāk par diviem bērniem rindā. Kolonnas priekšā un aizmugurē tās kreisajā pusē jāatrodas pieaugušajiem, kas to pavada, ar sarkaniem karodziņiem.
3. Gājējiem brauktuve jāšķērso pa gājēju pārejām (pazemes vai virszemes), bet ja to nav – krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
4. Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājējiem jāvadās pēc satiksmes regulētāja vai gājēju luksofora signāliem, bet ja tādu nav – pēc transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signāliem.
5. Citos gadījumos gājēji drīkst iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir novērtējuši attālumu līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī novērtējuši to braukšanas ātrumu un pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un, ka netiks traucēta transportlīdzekļu satiksme.
6. Gājēji uz brauktuves nedrīkst kavēties vai bez vajadzības apstāties. Gājējiem, kuri nav paguvuši šķērsot brauktuvi, jāapstājas uz “drošības salīņas”, bet ja tās nav, gājējiem atļauts apstāties vietā, kur transporta plūsmas sadalās pretējos virzienos.
7. Gājēji drīkst turpināt šķērsot brauktuvi tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka tas nav bīstami.
8. Gājējiem aizliegts šķērsot brauktuvi ārpus gājēju pārejas, ja ceļam ir sadalošā josla, vai vietās, kur uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi.
9. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājējiem jāatturas šķērsot brauktuvi, bet gājējiem, kuri atrodas uz brauktuves, jādod ceļš minētajam transportlīdzeklim.
10. Gaidīt autobusu, trolejbusu, tramvaju vai taksometru atļauts tikai uz iekāpšanas laukumiem, bet ja to nav – uz ietves vai ceļa nomales.
11. Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uziet uz brauktuves, lai iekāptu tramvajā, drīkst tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstāties, obligāti pārliecinoties, vai par brauktuvi tomēr netuvojās kāds transportlīdzeklis. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājējiem brauktuve jāatbrīvo.
12. Pasažieriem atļauts iekāpt transportlīdzeklī un izkāpt no tā tikai pēc tam, kad transportlīdzeklis pilnīgi apstāties. Tas jādara no ietves vai ceļa nomales puses. Ja no ietves vai ceļa nomales puses iekāpt bezsliežu transportlīdzeklī vai izkāpt no tā nav iespējams, to drīkst izdarīt no brauktuves puses – ar nosacījumu, ka tas nav bīstami un nerada traucējumus citu transportlīdzekļu braukšanai.
13. Pasažieriem, kuru sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, braukšanas laikā jābūt piesprādzētiem.
14. Braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai ceļa malu atļauts personām, kas nav jaunākas par 12 gadiem.
15. Velosipēdam jābūt tehniskā kārtībā.
16. Velosipēdu vadītājiem pa ceļu atļauts braukt vienā rindā iespējami tuvāk brauktuves malai. Netraucējot gājējiem, atļauts braukt pa ceļa nomali, velosipēdu vadītājiem – arī pa ietvi.

17. Velosipēdu aizliegts:

- 17.1 braukt, neturot stūri;
- 17.2 braukt, turoties pie cita braukšanas transportlīdzekļa;
- 17.3 pārvadāt kravu, kas traucē vadīšanu vai apdraud citus ceļa satiksmes dalībniekus;
- 17.4 vest ar velosipēdu pasažierus, izņemot bērnus vecumā līdz septiņiem gadiem, ja ir iekārtoti papildu sēdekļi un droši kāpšļi kāju atbalstam.

DROŠĪBAS NOTEIKUMI SPORTA SACENSĪBĀS UN NODARBĪBĀS

1. Sporta sacensības, treniņus un stundas rīko sporta laukumā vai sporta nodarbībām pielāgotās vietās un telpās, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Aizliegts izmantot sporta vietas un laukumus bez pedagoga saskaņojuma.
2. Sporta sacensības treniņus un stundas rīko tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud izglītojamā veselību un drošību.
3. Sporta sacensībās ir klāt sertificēta ārstniecības persona vai ar izglītības iestādes vadītāja rīkojumu nozīmēta persona pirmās palīdzības sniegšanai.
4. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms sporta sacensībām informē nepilngadīgo dalībnieku likumiskos pārstāvjus par sacensību veidu, laiku un vietu.
5. Vismaz trīs darba dienas pirms sporta sacensībām atbildīgais pedagogs informē izglītības iestādes vadītāja par sacensību veidu, laiku, vietu un izglītojamo skaitu.
6. Sporta sacensībās, treniņos un stundās izglītojamajiem jābūt atbilstošā sporta apģērbā un apavos.
7. Sporta sacensībās, treniņos un stundās izglītojamajiem jāievēro sporta pedagoga komandas un norādījumus.
8. Pirms sporta sacensībām, treniņiem un stundām sporta pedagogs pārbauda, vai izmantojamais inventārs ir darba kārtībā un nav bojāts.
9. Uz sporta stundu atnākošie izglītojamie ģērbtuvēs drīkst ienākt tikai tad, kad tajās vairs nav iepriekšējās stundas dalībnieku.
10. Sporta zālē drīkst atrasties tikai tie izglītojamie, kuriem ir treniņš vai sporta stunda.
11. Izglītojamie, kuri, saskaņā ar uzrādīto ārsta zīmi, ir atbrīvoti no fiziskām aktivitātēm sporta nodarbībā veselības stāvokļa dēļ, savlaicīgi par to informē sporta pedagogu.
12. Sporta stundas laikā nedrīkst nēsāt pulksteņus, ķēdītes, gredzenus un citas rotaslietas, kā arī košļāt košļājamās gumijas.
13. Sporta stundas laikā jāseko bumbas lidojumam, tā jāpiespēlē tikai tad, kad partneris ir gatavs to uztvert.
14. Uz vingrošanas rīkiem un paklājiem drīkst nodarboties tikai sporta pedagoga uzraudzībā, aizliegts pildīt pašizgudrotus vingrinājumus.
15. Sporta laukumā, skrienot pa kopējo celiņu, nedrīkst citiem aizšķērsot ceļu, īsajās distancēs jāskrien tikai pa savu celiņu, pēc finiša ātrums jāsamazina pakāpeniski.
16. Pirms tāllēkšanas ir jāuzrok bedre un tā jāatbrīvo no liekiem priekšmetiem, nedrīkst uzsākt lēcieni pirms iepriekšējais lēcējs nav atstājis bedri.
17. Augstlēkšanas laikā nedrīkst atrasties latīņas krišanas zonā.
18. Metot bumbiņu, šķēpu un citus rīkus jāpārliedz vai sektorā neviens neatrodas, pēc izmestajiem rīkiem drīkst iet tikai pēc pedagoga atļaujas, nepagriežot muguru izmešanas zonai.
19. Ārkārtas situācijās gadījumā, saskaņā ar evakuācijas plānu, nekavējoties jāpamet sporta zāle un jāizsauc glābšanas dienests, zvanot 112.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI VIDES DIZAINA IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS DARBNĪCĀS

(Nosaukums grozīts ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)

1. Vides dizaina izglītības programmas izglītojamie pakļaujas vidusskolas iekšējās kārtības un ugunsdrošības noteikumiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
2. Izglītojamiem jāievēro:
 - 2.1 Darba process mācību uzdevumu izpildē notiek pedagoga vai meistara uzraudzībā;
 - 2.2 Lietojot asus priekšmetus, lai izvairītos no savainojumiem, nedrīkst pavērst griezošo vai durošo instrumenta daļu pret sevi vai saviem grupas biedriem;
 - 2.3 Strādājot ar stikla traukiem, jābūt uzmanīgam, lai tie nesaplīst, ja tomēr tas ir noticis, lauskas nedrīkst savākt ar rokām, bet jāuzslauka ar birsti;
 - 2.4 Strādājot ar ģipsi, sekot, lai ģipša nosēdumi nenokļūtu izlietnē;
 - 2.5 Strādājot ar kompresoru, ievērot darba drošības noteikumus un pildīt pedagoga norādījumus;
 - 2.6 Veicot apdares darbus, sekot, lai telpās būtu pietiekama ventilācija;
 - 2.7 Nepieciešamības gadījumos lietot aizsargbrilles un respiratoru;
 - 2.8 Darba (mācību) laikā saudzīgi jāizturas pret izmantojamo inventāru un iekārtām;
 - 2.9 Ja kāds inventāra vai iekārta ir bojāti, informēt par to pedagogu vai nodaļas meistaru.
3. Darbus beidzot, vispirms izslēdz iekārtas un tikai tad izņem kontaktdakša no rozetes vai pagarinātāja, to aizliegts darīt ar slapjām vai mitrām rokām;
4. Stundā izstrādātie darbi jāiepako un jānovieto speciāli tam paredzētajos plauktos;
5. Mācību uzdevumu veikšanai izņemtos nodaļas darbarīkus un materiālus pēc darba veikšanas nodot izglītības programmas meistaram vai attiecīgā mācību priekšmeta pedagogam;
6. Pēc stundas jāsakārto sava darba vieta;
7. Par darba drošības noteikumu pārkāpšanu un traumām informēt pedagogu, kurš, ja nepieciešams sniegs pirmo palīdzību vai izsauks ātrās medicīniskās palīdzības dienestu, zvanot pa tālruni 112.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI MĀKSLU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS DARBĪCĀS

1. Mākslu izglītības programmas pedagogi un izglītojamie pakļaujas skolas Elektrodrošības, Ugunsdrošības un Iekšējās kārtības noteikumiem.
2. Izglītojamie seko, lai darba vieta tiktu uzturēta kārtībā.
3. Jāievēro sanitāri higiēniskās normas.
4. Mācību uzdevumu veikšanai paredzētos darbarīkus izmantot saskaņā ar darba uzdevumu.
5. Sekot, lai telpā pēc darba beigšanas izslēgts apgaismojums, aizgriezti ūdens krāni, aizvērti logi.
6. Lai novērstu aizdegšanos, pēc gleznošanas nemest atkritumu grozā ar krāsu samitrinātas lupatas.
7. Neizliet izlietnē eļļas krāsu šķīdinātājus.
8. Uzmanīgi apieties ar viegli uzliesmojošām vielām, rokas un drēbes tīrīt ar piemērotiem tīrīšanas līdzekļiem.
9. Korekti attiekties vienam pret otru un saudzīgi izturēties pret inventāru un darbarīkiem.
10. Bez pedagoga klātbūtnes nelietot mācību telpā elektroierīces (tējkannas, elektriskās plītiņas, sildītājus, u.t.t.).
11. Darba telpās neuzglabāt personīgās mantas, kas nav nepieciešamas mācību procesam.
12. Gadījumā, kad tiek pārkāpti noteikumi, ziņot pedagogam vai metodiskās komisijas vadītājam.
13. Ja noticis nelaimes gadījums, nekavējoties ziņot pedagogam, kurš nepieciešamības gadījumā sniegs pirmo palīdzību vai izsauks attiecīgos dienestus.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI METĀLA IZSTRĀDĀJUMU DIZAINA IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS DARBNĪCĀS

1. Statīviem, darbarīkiem un darbagaldiem jāatrodas uz stingri nostiprinātas darba virsmas.
2. Apstrādājamās detaļas stingri jānostiprina skrūvspīlēs vai citos darbarīkos, kuri tam paredzēti. To uzstādīšanā vai noņemšanā jāievēro piesardzība, jo krītot detaļa var radīt traumu.
3. Darbagalda tīrīšanai jāizmanto birste.
4. Veicot virpošanas, urbšanas, frēzēšanas, ciršanas, kalšanas, pulēšanas, zāģēšanas darbus, kurus veicot veidojas atlecošas daļiņas, obligāti jālieto aizsargbrilles.
5. Veicot darbus pie rotējošiem mehānismiem, obligāti jāseko, lai apģērbs būtu pieguļošs, galvu segtu lakats vai cepure, kas sasieta tā, lai izslēgtu matu iekļūšanu mehānismā.
6. Aizliegts lietot instrumentus, kuri nav tehniskā kārtībā, gadījuma paliktņus, mehānismus bez dzensiksnas aizsarga, kur tas paredzēts tehniskajos normatīvos.
7. Bez pedagoga klātbūtnes aizliegts lietot darbarīkus, kuri izplata atklātu liesmu. Darboties drīkst tikai instrukcijā paredzētiem mērķiem tie izglītojamie, kuri parakstījušies par ugunsdrošības instruktāžu.
8. Rokas elektriskos darbarīkus pirms lietošanas pārbaudīt un lietot instrukcijās paredzētajiem mērķiem un atbilstošām uzlikām tikai aizsargbrillēs.
9. Aizliegts aiztikt nokarsētus priekšmetus ar rokām, jālieto attiecīgu darbu veikšanai paredzētie instrumenti.
10. Darbu ar uguni veikt tikai attiecīgi ierīkotajās vietās.
11. Darbā ar mehāniskajiem darbagaldiem pārbaudīt vai izņemt atslēgas, vai detaļa nostiprināta.
12. Strādājot ar ķīmiskām vielām ievērot visus drošības noteikumus:
 - 12.1 strādāt labas ventilācijas apstākļos;
 - 12.2 neaiztikt, neostīt nepazīstamas vielas;
 - 12.3 neliet ūdeni skābē (skābe ātri izšļakstās);
 - 12.4 izmantot traukus un darba rīkus, kuri paredzēti darbam ar ķīmiskajiem elementiem;
 - 12.5 strādāt tikai pie ūdens avota.
13. Ievērot telpu sanitāri higiēniskos noteikumus.
14. Izglītojamajiem jāinformē pedagogs par bojātām ierīcēm un darba galdiem vai citiem pamanītiem trūkumiem.
15. Darbnīcās pieejamā vietā jābūt:
 - 15.1 aptieciņai ar nepieciešamo pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanai;
 - 15.2 ugunsdzēsīmajam aparātam un piederumiem uguns dzēšanai;
 - 15.3 informācijai, kur zvanīt nelaimes gadījumos.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI KERAMIKAS DARBĻĪCĀS

1. 1.Darba vietā ievērot sekojošus noteikumus:
 - 1.1 sekot, lai darba vieta vienmēr tiktu uzturēta kārtībā;
 - 1.2 ievērot sanitāri higiēniskās normas un prasīt to ievērošanu no izglītojamiem;
 - 1.3 par pārkāpumiem ziņot administrācijai;
 - 1.4 darbi tiek veikti darba apģērbos, ievērojot darba drošības noteikumus;
 - 1.5 sekot, lai nodaļā būtu medicīniskās palīdzības aptieciņa ar visiem nepieciešamajiem medikamentiem (šķēres ar noapaļotiem galiem, leikoplasts, brūču plāksteri, marles saites sterilā iepakojumā, utt.).
 - 1.6 keramikas tehnoloģiju stundās strādāt speciālos darba apģērbos un apavos, kurus atstāj darbnīcā, bet virsdrēbes – garderobē;
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
 - 1.7 strādājot pie virpas, gariem matiem jābūt saņemtiem kopā;
 - 1.8 nodarbības beidzot, katram jāsakārto sava darba vieta (virpa, galds, grīda ap darba vietu);
 - 1.9 dežurantam jārūpējas par telpas tīrību, kā arī par to, lai, telpu, atstājot, tiktu aizvērti logi, izslēgta elektrība, elektriskās virpas, aizgriezts ūdens krāns, sasegti māli;
 - 1.10 rūpīgi izturēties pret skolas inventāru;
 - 1.11 cienīt citu kursa biedru darbu;
 - 1.12 glazēšanu un darbu ar indīgām ķīmikālijām veikt pedagogu klātbūtnē, vajadzības gadījumā lietot aizsargmaskas.
2. Darba vietās aizliegts:
 - 2.1 apzināti bojāt inventāru, darba rīkus;
 - 2.2 uzstādīt elektriskās apsildīšanas ierīces;
 - 2.3 bez vajadzības ieslēgt elektriskās virpas;
 - 2.4 bez pedagoga atļaujas ieslēgt elektriskos mufeļus, darboties ar kompresoru.
3. Par darba drošības noteikumu pārkāpumiem un traumām ziņot pedagogam, kurš nepieciešamības gadījumā sniedz pirmo palīdzību un, ja nepieciešams, izsauc ātrās medicīniskās palīdzības dienestu.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI KOKA IZSTRĀDĀJUMU DIZAINA UN RESTAURĀCIJAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU DABNĪCĀS

1. Koka izstrādājumu dizaina izglītības programmas Restaurācijas izglītības programmas izglītojamie pakļaujas Mākslu izglītības kompetences centra “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola” Iekšējās kārtības, Elektrodrošības un Ugunsdrošības noteikumiem.
2. Ievadinstruktāža, apstiprinātās programmas apjomā, notiek mācību telpā, izmantojot mācību tehniskos uzskates līdzekļus – maketus, plakātus, modeļus, video u.c.. Ieplānotā instruktāža ir nepieciešama:
 - 2.1. ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katra mācību gada sākuma;
 - 2.2. ieviešot jaunus vai pārstrādātus darba drošības noteikumus, standartus, instrukcijas;
 - 2.3. izmainot tehnoloģisko procesu, modernizējot iekārtas vai ievērojot funkcionāli citus faktorus, kas var ietekmēt darba drošību;
 - 2.4. uzsākot kādu nezināmu darba procesu.
3. Izglītojamo pienākumos ietilpst:
 - 3.1. sekot, lai darbavieta vienmēr tiktu uzturēta kārtībā, ievērotas sanitāri higiēniskās normas, kā arī prasīt to no grupas biedriem; par pārkāpumu darīt zināmu pedagogam vai izglītības programmas metodiskās komisijas vadītājam;
 - 3.2. darbu veikt ievērojot darba drošību, neizdarīt straujas kustības rokā turot instrumentus (kaltus, zāģus u.c.);
 - 3.3. ievērot darba drošības noteikumus, strādājot ar stacionāriem darba galdiem (skat. Darba drošības noteikumus konkrētajiem darba galdiem).
4. Darbavietā aizliegts:
 - 4.1. smēķēt,
 - 4.2. lietot alkoholiskos dzērienus;
 - 4.3. lietot atklātu uguni kāda darba veikšanai.
5. Ja darba gaitā radušās problēmas, ziņot par to pedagogam. Par nopietnām traumām tiek sastādīts akts ar atzīmi darba drošības instruktāžas žurnālā.
6. Aizejot no darbnīcas vai mācību telpas, pirms to aizslēdz, pārbaudīt, vai ir:
 - 6.1. aizgriezti ūdens krāni;
 - 6.2. aizvērti logi;
 - 6.3. izslēgts apgaismojums un citas elektriskās ierīces.
7. Par kārtību mācību telpā atbild dežurants un pedagogs.
8. **Darba drošības instrukcija, strādājot ar kokapstrādes virpu:**
 - 8.1. pirms darba sākuma pārbaudīt siksnas aizsarga stiprinājumu;
 - 8.2. novākt no virpas nevajadzīgos priekšmetus;
 - 8.3. pārbaudīt, vai sagatavē nav zari, plaisas, veicot tās rupjo apstrādi līdz vajadzīgajai formai, pēc tam stingri nostiprināt to virsas rotējošos centros;

- 8.4. nostiprināt atbalstu 2-3mm attālumā no detaļas un pret sagataves centra līniju;
 - 8.5. pārbaudīt griezējinstrumenta uzasinājumu;
 - 8.6. tuvināt griezējinstrumentu materiālam tikai pēc pilnu apgriezīgu sasniegšanas, darīt to lēnām, bez lielas piepūles;
 - 8.7. lietot aizsargbrilles;
 - 8.8. lai izvairītos no traumām, netuvināt galvu virpai, detaļu mērīt tikai pēc pilnīgas virpas apstādīšanas, darbu beidzot izslēgt virpu.
- 9. Darba drošības instrukcija, strādājot ar ripzāģi:**
- 9.1. pareizi uzgērbt spectērpu (rūpīgi aizpogāt darba halātu, noslēpt matus zem galvassegas);
 - 9.2. sakārtot darbavietu;
 - 9.3. pārbaudīt, lai zāģa disks būtu aprīkots ar nepieciešamajām aizsardzības ierīcēm;
 - 9.4. rūpīgi pārbaudīt zāģa centrējumu un nostiprinājumu, pārlicināties, vai nav plaisu, bojātu zāģa zobu;
 - 9.5. pārbaudīt, zāģmateriālos nav naglu, ļoti cietu zaru vai plaisu;
 - 9.6. pārbaudīt darba galdu tukšgaitā, tā ieslēgšanas un izslēgšanas kārtību;
 - 9.7. zāģmateriālu bīdīt lēnām, bez grūdieniem, noturēt to stingri un taisni;
 - 9.8. koksnes bīdīšanai izmantot speciālu palīgierīci;
 - 9.9. ja sākas kludzieni, nekavējoties izslēgt darba galdu;
 - 9.10. nebremzēt izslēgtu, bet vēl rotējošu zāģi.
- 10. Darba drošības instrukcija, strādājot ar caurlaidi (biezumskaidni):**
- 10.1. uzsākot darbu ar elektriskās piedziņas kokapstrādes darba galdiem, izglītojamie jāiepazīstina ar drošiem darba paņēmieniem koksnes apstrādē;
 - 10.2. personālam, kas apkalpo darba galdu ar elektrisko piedziņu, jābūt apmācītam elektrodrošībā;
 - 10.3. pirms darba uzsākšanas, novākt no galda visu lieko;
 - 10.4. pārbaudīt caurlaides darbu tukšgaitā, tās ieslēgšanas un izslēgšanas kārtību;
 - 10.5. ievērot darba aizsardzības instrukciju prasības, kas paredz darba izpildes un uzvedības noteikumus darbavietā, lai neapdraudētu savu un apkārtējo cilvēku drošību;
 - 10.6. nedrīkst bīdīt kokmateriālu, spiežot ar vēderu, stāvēt sānis no kokmateriāla virzīšanās ceļa;
 - 10.7. neizņemt un neslaucīt skaidas no strādājošiem darba galdiem;
 - 10.8. ja sākas sitieni vai citi caurlaides darbībai neraksturīgi trokšņi, nekavējoties izslēgt darba galdu;
 - 10.9. beidzot darbu, caurlaidi izslēgt un pagaidīt kamēr tā pilnīgi apstājas.
- 11. Darba drošība apstrādājot koksnī ar rokas darba rīkiem:**
- 11.1. uzsākot koksnes apstrādi, izglītojamie attiecīgi jāinstruē par drošību izpildot šos darbus;
 - 11.2. rokas darba rīku kātiem jābūt izgatavotiem no sausas cietu koku sugu koksnes, rūpīgi apstrādātiem un gludu virsmu;
 - 11.3. stingri nostiprināt skrūvgaldā apstrādājamo materiālu;
 - 11.4. lietot tikai nebojātus, labi sagatavotus un uzasinātus instrumentus, atbilstoši to funkcijai;
 - 11.5. strādāt tikai ar darbam piemērotām, gludām, labi uzasinātām ēvelēm;

- 11.6. tehnoloģiskās operācijas (zāģēšanu, detaļu savienošanu) izpildīt šim nolūkam paredzētās vietās, izmantojot atbilstošas ierīces, atbalsta dēļus;
- 11.7. kokapstrādes darbnīcā uzģērbt spectērpu (priekšautu, halātu), uzlikt galvassegu;
- 11.8. kokapstrādes darbnīcā nelietot atklātu uguni un elektriskās sildierīces.

12. Darba drošība strādājot pie urbja mašīnas:

- 12.1. nelietot urbjus, kuru nostiprināšanas detaļa ir izdilusi;
- 12.2. kad urbis ir sasniedzis vajadzīgos apgriezienus, tuvināt to detaļai lēnām, bez rāvieniem un pārliedzes piepūles;
- 12.3. pirms urbšanas paredzamo caurumu centros iesist padziļinājumus. Koka sagatavēm to var izdarīt ar īlenu;
- 12.4. urbšanas beigās jābūt īpaši uzmanīgiem: jāsamazina spiedienu uz urbja padeves sviru;
- 12.5. urbjot lielas koka detaļas, zem tām jāpaliek dēļa vai daudzslāņu finiera nogriezni;
- 12.6. lai izvairītos no traumām:
 - 12.6.1. netuvināt galvu urbim;
 - 12.6.2. nestrādāt cimdos;
 - 12.6.3. nelikt uz urbja pamatnes nevajadzīgus priekšmetus;
 - 12.6.4. neeļļot un neatdzesēt urbi, izmantojot lupatas;
 - 12.6.5. nebremzēt patronu vai urbi ar roku;
 - 12.6.6. neatiet no urbja, to neizslēdzot;
- 12.7. Nekavējoties izslēgt elektrodzinēju, ja pazūd spriegums;
- 12.8. Pirms elektrodzinēja izslēgšanas attālināt urbi no detaļas.

13. Darba drošība strādājot ar pārnēsājamiem elektroinstrumentiem (urbi, zāģi, ēveli u.c.):

- 13.1. sekot, lai apstrādājamā materiālā nebūtu naglas un citi metāla priekšmeti;
- 13.2. nepieļaut instrumenta saskari ar mitrumu un netīrumiem;
- 13.3. sekot saimējuma stāvoklim;
- 13.4. ieslēgt elektroinstrumentu tikai pēc apstrādājamās detaļas nostiprināšanas paredzētajā vietā;
- 13.5. tuvināt instrumentu detaļai lēnām, bez asām kustībām un grūdieniem;
- 13.6. nestrādāt ar instrumentu, kurš vibrē;
- 13.7. apstrādāt tikai droši nostiprinātas detaļas;
- 13.8. ja nepieciešams atstāt darba vietu, obligāti atslēgt elektroinstrumentu no tīkla;
- 13.9. instrumentu novietot stabilā, drošā vietā;
- 13.10. strādājot ar elektroinstrumentu, sekot barošanas kabeļa stāvoklim;
- 13.11. nemainīt un neregulēt griezējinstrumentu, neatvienojot elektroinstrumentu no tīkla;
- 13.12. nepārvietoties no viena darba iecirkņa uz otru ar ieslēgtu instrumentu.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI AUŠANAS DARBNĪCĀS

1. Tekstilizstrādājumu dizaina izglītības programmas izglītojamie pakļaujas skolas kopējiem drošības un iekšējās kārtības noteikumiem.
2. Aušanas darbnīcās izglītojamo pienākums ir vienmēr ievērot kārtību, sanitāri higiēniskās normas, kā arī prasīt to no grupas biedriem, par pārkāpumiem ziņot pedagogam.
3. Neatstāt darbnīcās bez uzraudzības savas personīgās mantas (darba rīkus, darbus, paraugus, u.t.t.). Par bez uzraudzības atstātām mantām skola neatbild.
4. Lietojot asus priekšmetus, nedrīkst pavērst griezošo vai durošo instrumenta daļu pret sevi vai grupas biedriem.
5. Strādājot ar stikla traukiem, jābūt uzmanīgam, lai tie nesaplīst, ja tomēr tas ir noticis, lauskas nedrīkst vākt ar rokām, bet jāuzslauka ar birsti.
6. Pirms stundas pedagogs pārbauda, vai izmantojamās ierīces ir darba kārtībā un nav bojātas. Bojātas ierīces lietot aizliegts.
7. Stundai beidzoties materiālus un sīko inventāru salikt kastē pie stellēm, pārliecināties, ka visi materiāli un skali no grīdas ir pacelti.
8. Ja konkrētā periodā izgatavojamos zīmējumus, gleznojumus, skices un tamlīdzīgus darbus vēlas atstāt darbnīcā, glabāt tos tam paredzētā mapē. Mapes uzglabājamās pie stellēm.
9. Sīko inventāru (šķēres, gludekli, aužamās dakšas, utt.) saņemot pie pedagoga, izglītojamais par to parakstās uzskaites žurnālā un ir atbildīgs par saglabāšanu un pareizu lietošanu līdz atgriešanai.
10. Auduma iekārtošanas un aušanas procesā uzmanīties no sviras saturošajiem dzelžiem, sekot, lai tie nav stipri izbīdīti, lai izslēgtu traumas iespēju.
11. Iekāpjot stellēs nītīšanai, uzmanīgi izdarīt kustības, lai nevietā un nelaikā nepaslīdētu audu veltnis, lai negūtu traumas, atsitoties pret stelļu detaļām.
12. Veicot darbu, gari mati jāsasprauž vai jāsasien, lai netraucētu strādāt.
13. Strādājot stellēs, kājās jābūt biežākām zeķēm, lai aužot sajustu paminas un nebojātu apavus.
14. Aužot sekot, lai netraumētu grupas biedrus ar sistavu vai atspoli.
15. Uzvelkot velkus uz velku kokiem, sekot, lai tam griežoties netraumētu grupas biedrus.
16. Darba laikā izmantojot gludekli, tas jāliek uz speciāla paliktņa, jālieto tikai destilēts ūdens, jāziņo pedagogam, ja nepieciešama atkaļķošana.
17. Gludināšanas laikā nedrīkst ar gludekļa gludvirsmu skart elektrisko vadu un rokas.
18. Beidzot gludināšanu, jāizslēdz gludekļa slēdzis, gludeklis jāatvieno no elektrotīkla.
19. Darba laikā saudzīgi jāizturas pret inventāru un iekārtām.
20. Siltajā sezonā, kad atvērti logi, nesēdēt uz palodzēm, aizejot logi jāaizver, jāizslēdz dators, jāaizslēdz durvis.
21. Ja darba laikā radušās traumas, nekavējoties ziņot pedagogam vai skolas dežurantam, kurš nepieciešamības gadījumā sniedz pirmo palīdzību vai izsauc attiecīgos dienestus.
22. Par nopietnām traumām tiek sastādīts akts ar atzīmi attiecīgajā žurnālā.

23. Darbā ar elektrisko spolišu uztinēju jāievēro:

- 23.1 Pirms darba ar spolišu uztinēju izglītojamais atkārtoti jāiepazīstina ar drošības noteikumiem;
- 23.2 Uzsākot darbu pārliecināties, vai nav bojāta vadu izolācija, vai spolišu tinējs labi darbojas tukšgaitā, vai darbojas slēdzis;
- 23.3 Darbu veicot garus matus saspraust, lai tie neieklūst starp uztinamajiem diegiem;
- 23.4 Nenoliekties tuvu uztinējam tā darbības laikā;
- 23.5 Neaiztikt ar rokām elektrisko motoru darba laikā;
- 23.6 Nekavējoties izslēgt motoru, ja dzird tam neraksturīgu troksni, par bojājumu ziņot pedagogam;
- 23.7 Darbu beidzot izslēgt elektromotoru un pagaidīt, līdz tas pilnīgi pārtrauc darbību;
- 23.8 Ievērot pareizu darba secību: nostiprināt uz spolītes pavediena galu ar rokām, ieslēgt elektromotoru, veikt tīšanu, ievērojot spolītes garumu un uztīšanas virzienu, izņemt uztīto spolīti, izslēgt elektromotoru;

24. Drošības noteikumi darbā ar šujmašīnu:

- 24.1 Gaismai uz darba virsmu jākrīt no kreisās puses.
- 24.2 Nedrīkst strādāt ar gariem vaļējiem matiem un neaizpogātu apģērbu.
- 24.3 Uz krēsla jāsež taisni un tam jābūt iepretim šujmašīnai;
- 24.4 Darba procesa veicējam jāatrodas 10-15 cm attālumā no šujmašīnas korpusa;
- 24.5 Aizliegts atspiesties uz šujmašīnas ar elkoņiem;
- 24.6 Roku pirkstus nedrīkst turēt pārāk tuvu šujmašīnas adai;
- 24.7 Pirms šūšanas jāpārbauda, vai audumā nav palikušas kniepadatas;
- 24.8 Uz šujmašīnas darba virsmas nedrīkst atrasties lieki priekšmeti (*adatas, krīts, diegu kušķi*);
- 24.9 Verot diegu adātā, nedrīkst turēt kājas uz šujmašīnas pedāļa;
- 24.10 Pirms sāk šūt ar sadzīves elektrisko šujmašīnu, pārbauda elektriskos vadus un kontaktdakšas tehnisko stāvokli;
- 24.11 Tīrot elektrisko šujmašīnu, tā jāatvieno no elektrības tīkla;
- 24.12 Aizliegts strauji nospiegt reostata pedāli;
- 24.13 Pārtraucot vai beidzot darbu, elektriskās šujmašīnas kontaktdakša jāizņem no sienas vai pagarinātāja kontaktlīdždas un jānokopj darba vieta;

24.14 Darbojoties ar adatām un šķērēm, pēc darba beigšanas tās jānoliek darba rīku glabāšanai paredzētajā vietā;

25. Beidzot darbu šūšanas darbnīcā jānokopj sava darbavieta, jāatslēdz visas elektroiekārtas un jāizslēdz gaisma telpā.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI ŠŪŠANAS DARBNĪCĀS

Strādājot ar šujmašīnu, elektroiekārtām un veicot roku darbus:

1. Gaismai uz darba virsmu jākrīt no kreisās puses.
2. Nedrīkst strādāt ar gariem vaļējiem matiem un neaizpogātu apģērbu.
3. Uz krēsla jāēž taisni un tam jābūt iepretim šujmašīnai;
4. Darba procesa veicējam jāatrodas 10-15 cm attālumā no šujmašīnas korpusa.
5. Aizliegts atspiesties uz šujmašīnas ar elkoņiem.
6. Roku pirkstus nedrīkst turēt pārāk tuvu šujmašīnas adai.
7. Pirms šūšanas jāpārbauda, vai audumā nav palikušas kniepadatas.
8. Uz šujmašīnas darba virsmas nedrīkst atrasties lieki priekšmeti (*adatas, krīts, diegu kušķi*).
9. Verot diegu adatā, nedrīkst turēt kājas uz šujmašīnas pedāļa.
10. Pirms sāk šūt ar sadzīves elektrisko šujmašīnu, pārbauda elektriskos vadus un kontaktdakšas tehnisko stāvokli.
11. Labojot vai tīrot elektrisko šujmašīnu, tā jāatvieno no elektrības tīkla.
12. Aizliegts strauji nospiest reostata pedāli.
13. Pārtraucot vai beidzot darbu, elektriskās šujmašīnas kontaktdakša jāizņem no sienas kontaktligzdas un jānokopj darba vieta.
14. Darbojoties ar elektrisko gludekli pirms darba uzsākšanas ir jāpārbauda vai tas nav bojāts .
15. Beidzot gludināšanu, gludekļa elektrības vads ir jāatvieno no elektrības tīkla.
16. Darbojoties ar adatām un šķērēm, pēc darba beigšanas tās jānoliek darba rīku glabāšanai paredzētajā vietā.
17. Beidzot darbu šūšanas darbnīcā, ir jānokopj sava darbavieta un jāatslēdz visas elektroiekārtas un jāizslēdz gaisma telpā.

DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKTĀŽA FOTOSTUDIJĀ

1. Neatstāt bez uzraudzības objektīvus, un citu studijas aprīkojumu, ja ar tiem nestrādā, novietot tos drošā vietā.
2. Objektīvus novietot uz stabilas galda virsmas un tikai vertikāli.
3. Fotografējot no statīva, sekot, lai fotokamera ir stabili un droši nostiprināta, un statīva kājas ir pietiekoši izvērstas, lai nodrošinātu stabilitāti.
4. Sekot tam, lai gaismas ķermeņu un atstarotāju statīvi ir stabili novietoti.
5. Fotografējot, gaismas ierīču pārvietošanas laikā, jāuzmana elektriskos vadus, nepieļaut to aizķeršanos aiz citiem priekšmetiem, statīviem vai gaismas ķermeņiem. Ja tas notiek, noņemt vadu no ceļa.
6. Neaiztikt ar rokām gaismu lampas, ja lampa ir plīsusi, pārtraukt fotografēšanu un nekavējoties par to ziņot pedagogam.
7. Mainot gaismas iekārtu uzlikas: izklieģētājus, softboksus, lietussargus, pirms tam noteikti izslēgt gaismas iekārtu.
8. Izmantojot apgaismojumu un citas elektroierīces, pārlicināties, ka tās nav bojātas un darbojas pareizi. Neskaidrību gadījumā nekavējoties par to ziņot pedagogam.
9. Nepieļaut uguns uzliesmojumu. Nenovietot gaismas ierīci tuvu uzliesmojošiem priekšmetiem, aizkariem, foniem, papīra loksnēm.
10. Uzliesmojuma gadījumā izslēgt iekārtu no rozetes.
11. Nepieļaut jebkāda veida šķidrumu nokļūšanu uz gaismas ierīcēm un foto aprīkojuma, ja tas ir noticis, nekavējoties par to ziņot pedagogam.
12. Pēc nodarbības izslēgt visa veida apgaismojuma ierīces, savākt vadus un sakārtot studiju.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI ZĪMĒTAVĀS UN GLEZNOTAVĀS

1. Izglītojamie un pedagogi pakļaujas izglītības iestādes Elektrodrošības, Ugunsdrošības un Iekšējās kārtības noteikumiem.
2. Izglītojamiem jāseko, lai darba vieta tiktu uzturēta kārtībā.
3. Darba gaitā stingri ievērot sanitāri higiēniskās normas.
4. Darba gaitā uzmanīgi darboties ar asiem instrumentiem, nepagrieziet tos pret sevi vai grupas biedriem.
5. Ja darba gaitā saplīst stikla trauki, neslaucīt lauskas ar rokām, bet lietot birsti.
6. Nešļakstīt krāsas vai ūdeni.
7. Pēc darba beigšanas sakārtot savu darba vietu un pabeigtos darbus novietot tam paredzētā vietā.
8. Sekot, lai pēc nodarbībām tiktu izslēgta gaisma, aizgriezti ūdens krāni, aizvērti logi.
9. Nesēdēt uz palodzēm.
10. Darba beigās visas nevajadzīgās lietas izmest atkritumu grozā.
11. No darbnīcām neiznest molbertus vai krēslus uz citām telpām.
12. Neaizskart un neizjaukt savas vai citas grupas uzstādījumu.
13. Sekot, lai molbertos nebūtu naglas, ziņot par to pedagogam.
14. Par pārkāpumiem vai nelaimes gadījumu ziņot pedagogam, kurš nepieciešamības gadījumā sniegs pirmo palīdzību vai izsauks attiecīgos dienestus.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI VEIDOTAVĀ

1. Uzsākot mācību stundu, pārbaudīt vai darbavieta, instrumenti un materiāli ir sagatavoti mācību procesa veikšanai;
2. Mālam jāatrodas tam paredzētos traukos.
3. Materiālam jābūt veidošanai nepieciešamajā konsistencē.
4. Traukos nedrīkst atrasties svešķermeņi.
5. Karkasam izmantot tikai darbam atbilstošus materiālus (koks vai saplāksnis).
6. Darbā ar mālu neizmanto skaidu plati un presēto kartonu.
7. Būt uzmanīgiem darbā ar asiem priekšmetiem.
8. Sekot, lai uz grīdas netiktu nomesti slapji māli, kas var izraisīt paslīdēšanu.
9. Pārlicināties par pietiekošu apgaismojumu.
10. Stingri aizliegts mētāties ar māliem, mehāniski bojāt darba galdus un instrumentus.
11. Darbu segšanai neizmanto drānu kas varētu saturēt pelējuma sēnīti.
12. Darba beigās izslēgt gaismu, ventilatoru, aizvērt ūdens krānus, pārlicināties, ka izlietnes nav aizdambējušās.
13. Sakārtot savu darbavietu.
14. Nelaiemes gadījumā ziņot pedagogam, kurš nodrošinās pirmās palīdzības sniegšanu vai attiecīgo dienestu izsaukšanu.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI INFORMĀTIKAS KABINETĀ UN DATORKLASĒS

1. Darbā ar datortehniku tiek pielaisti izglītojamie, kuri ir iepazinušies ar šo noteikumu prasībām.
2. Kabinetā drīkst ienākt tikai ar pedagoga atļauju.
3. Nodarbību laikā datorklasē bez pedagoga atļaujas nedrīkst atrasties citu grupu izglītojamie un nepiederošas personas.
4. Ja izglītojamais pirms darba uzsākšanas vai darba gaitā pamanījis nepilnības datoru komplektācijā, bojājumus datorā vai datorprogrammās, viņam par tiem jāpaziņo pedagogam.
5. Datorklasē kategoriski aizliegts:
 - 5.1 patvaļīgi pievienot vai atvienot darba vietas datora komplektā sastāvdaļas un perifērijas ierīces;
 - 5.2 uzstādīt savas programmas un izdarīt izmaiņas datora konfigurācijā, t.i. papildināt (kopējot, instalējot vai kā citādi) datora programmatūru; likvidēt (izdzēšot, atinstalējot vai kā citādi) esošo programmatūru;
 - 5.3 bez atļaujas izmantot vai bojāt citu lietotāju failus, mainīt izkārtojumu datorā;
 - 5.4 jebkāda veidā ietekmēt datortehnikas, datortīkla, serveru un tajos esošās informācijas drošību;
 - 5.5 jebkādiem nolūkiem iegūt vai mēģināt iegūt citu lietotāju konfidenciālo informāciju.
6. Ārpus iepļānoto nodarbību un konsultāciju laika izglītojamo patstāvīgo darbu veikšanai datorklases izmantošana jāaskaņo ar pedagogu.
7. Kabinetā nav atļauts trokšņot, traucēt darbu citiem izglītojamajiem, lietot pārtikas produktus, un datoru tuvumā nedrīkst būt nekādi šķidrumi.
8. Nedrīkst strādāt ar datoru netīrām rokām (māls, šamots, eļļa u.c.)
9. Lietojot personīgos datus nesējus, pirms to lietošanas jāveic pretvīrusu pārbaude un to izmantošana jāaskaņo ar pedagogu.
10. Klasē jāievēro izglītības iestādes iekšējās kārtības, elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumi.
11. Darbu beidzot, ir jāizslēdz dators un jāsakārto darba vieta.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI, VEICOT PRAKTISKOS DARBUS DABASZINĪBU STUNDĀS

(Nosaukums grozīts ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)

1. Nepiederošām personām praktisko darbu laikā ieeja dabaszinību kabinetā aizliegta.
2. Pie praktiskajiem darbiem dabaszinību kabinetā pielaižami izglītojamie, kuri ir iepazinušies ar šo noteikumu prasībām.
3. Nodarbībās dabaszinību kabinetā izglītojamajiem jāievēro prasības, kuras ir noteiktas izglītības iestādes iekšējos noteikumos "Iekšējās kārtības noteikumi".
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
4. Izglītojamo atrašanās dabaszinību kabinetā starpbrīdī ir pieļaujama tikai pedagoga klātbūtnē vai ar pedagoga atļauju.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
5. Par bīstamiem un kaitīgiem faktoriem (risku) dabaszinību nodarbībās uzskatāmi: duroši un citi asi instrumenti (skalpeļi, šķēres, preparējamās adatas u.c.), laboratorijas stikla iekārtas un priekšmeti (mēģenes, ķīmiskās glāzes, priekšmetstikliņi un segstikliņi u. c.)
6. Dabaszinību kabinetā atļauts izdarīt tikai mācību programmā paredzētos eksperimentus.
7. Katram izglītojamajam jāatrodas savā nodarbībām paredzētajā vietā un jālieto tikai attiecīgajām nodarbībām paredzētie darbarīki, materiāli un mēraparāti. Uz galda nedrīkst atrasties izglītojamajiem piederoši priekšmeti, kas nav nepieciešami darbam.
8. Mobilās ierīces atļauts izmantot tikai pēc pedagoga norādījumiem un tikai norādītajiem mērķiem.
9. Pirms praktiskā darba sākšanas pedagogs instruē izglītojamos par darba drošību, tikai pēc tam izglītojamie var sākt darboties ar laboratorijas aprīkojumu.
10. Pirms eksperimentu veikšanas jānoņem rotaslietas, kuras var traucēt eksperimenta veikšanai vai eksperimenta veikšanas gaitā var tikt bojātas, kā arī jāsasien gari mati, lai tie neiekļūtu vielās vai ierīcēs.
11. Pirms darba uzsākšanas jānoskaidro, kādam mērapjomam katra ierīce paredzēta un kāds ir sagaidāmais mērījuma rezultāts.
12. Pirms darba uzsākšanas jāizlasa darba apraksts un jāseko gan rakstītajām instrukcijām, gan pedagoga norādēm.
13. Veicot eksperimentus, nedrīkst ēst un uz galda, uz kura tiek veikti eksperimenti, novietot pārtikas produktus, izņemot gadījumus kad tiek veikti eksperimenti ar pārtikas produktiem.

14. Skalpeli, šķēres, preparējamās adatas tur aiz roktura. Nedrīkst turēt instrumentus ar aso galu pret citiem vai pret sevi, tos nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
15. Gatavojot preparātu, segstikliņi jāņem ar labās rokas 2 pirkstiem aiz malas. Jāliek paralēli priekšmetstikliņam, kas jātur kreisā rokā. Priekšmetstikliņš un segstikliņš jāņem viegli pie malām, tos nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
16. Strādājot ar mikroskopu, priekšmeta galdiņu tuvina objektīvam, neskatoties okulārā, bet uz objektīvu, lai nesaplēstu segstikliņu.
17. Ar stikla traukiem jāstrādā uzmanīgi. Lai neievainotu pirkstus, nedrīkst stingri spiest uz trauslo mēģeņu, ķīmisko glāžu sieniņām, tās nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
18. Aparāti (arī galda lampas) jāieslēdz tikai pēc pedagoga atļaujas. Videoprojektoru un citu prezentāciju aparatūru, kā arī datoru izglītojamie lieto tikai ar pedagoga atļauju.
19. Mācību grāmatas un citu literatūru drīkst izmantot, saņemot pedagoga atļauju.
20. Inventāru un uzskates līdzekļus, kas atrodas plauktos un skapjos, aiztikt nedrīkst.
21. Mācību grāmatas un citu inventāru aizliegts iznest no laboratorijas vai klausītavas.
22. Nedrīkst izmantot nevienu ierīci, pirms pedagogs/ laborants to nav pārbaudījis.
23. Mēģinājumos jālieto tādas vielu koncentrācijas un daudzumi, bet aparātos jāievēro tie apstākļi un kārtība, kas norādīti darba aprakstā.
24. Izglītojamajiem mēģinājumiem nepieciešamos reaktīvus attiecīgos daudzumos izsniedz pedagogs.
25. Izglītojamie nedrīkst piekļūt vietām, kur glabājas ķīmiskie reaktīvi.
26. Ja ventilācijas, kanalizācijas sistēma ir bojāta un rada paaugstinātu bīstamību, tad darbi kabinetā jāpārtrauc līdz attiecīgā bojājuma novēršanai.
27. Mēģinājumi, kuri saistīti ar kaitīgu gāzu izdalīšanos, veicami tikai velkmes skapjos ar ieslēgtu ventilāciju.
28. Ja velkmes skapjos uzstāda iekārtas mēģinājumiem ar uzliesmojošām vai sprāgstošām vielām, tad no skapja durvju puses tās norobežo ar organiskā stikla aizsargekrānu.
29. Aizliegts reaktīvus ņemt ar rokām. Šim nolūkam izmanto porcelāna karotītes, lāpstīņas.
30. Nedrīkst izliet izlietnēs skābju, sārmu paliekas sulfīdu savienojumus, uzliesmojošus šķidrumus, kā arī mēģinājumos iegūtos šķidrumus. Šīs vielas jāsalej šim nolūkam paredzētajā traukā.
31. Izlietnēs nedrīkst mest papīrus, smiltis un cietas vielas, kas var aizsprostot kanalizāciju.
32. Pirms reaktīvu lietošanas uzmanīgi izlasa etiķeti uz pudeles vai taras, lai izvairītos no pārskatīšanās, kuras rezultātā var būt nelaimes gadījums.
33. Pārberot vai pārlejot reaktīvus, tos jātur uz galda (sausos — virs papīra lapas, šķidros virs kivetēm).

34. Nobirušos vai pārlietos reaktīvus nedrīkst savākt un bērt vai liet atpakaļ traukos.
35. Lai neitralizētu uz galdiem vai grīdas nolijušos sārmus un skābes, dabaszinību kabinetā jābūt traukiem ar neitralizētājiem šķīdumiem (soda, etiķskābe).
36. Lai ar ožas palīdzību noteiktu vielu, nedrīkst noliekties pār pudeles kaklu un spēcīgi ieelpot tvaikus vai gāzi. Šim nolūkam ar vieglu plaukstu vēzienu virs pudeles kakla, novirzot tvaikus vai gāzes deguna virzienā, uzmanīgi ieelpot.
37. Ņemot no elektriskās plītiņas traukus (kolbas, vārglāzes), roku aizsedz ar dvieli.
38. Stikla traukus uzmanīgi iestiprina statīva turētājos, griežot tos ap savu garenisko asi, kamēr jūtama pretestība griešanai.
39. Karsēšanas laikā nedrīkst ielūkoties traukā no augšas, jo šķidruma izsviešanas brīdī var notikt nelaimes gadījums.
40. Aizliegts turēt uzliesmojošas un sprāgstošas vielas atklātas uguns vai stipri uzkarstētu priekšmetu tuvumā.
41. Aizliegts atstāt bez uzraudzības degošus gāzes degļus, spirta lampiņas, kā arī elektrosildāmās ierīces.
42. Pēc darba beigšanas izslēgt elektrosildītājus, aizgriezt gāzes un ūdensvada krānus.
43. Strādājot ar sprāgstošām vai viegli uzliesmojošām vielām un reaktīviem, nav ieteicams valkāt sintētiskos audumus, jo pie uzliesmošanas tie nedeg, bet kūst, pielīp ādai un rada smagus apdegumus.
44. Pirms darba uzsākšanas, nepieciešams uzmanīgi iepazīties ar tā saturu un izpildīšanas gaitu.
45. Mēģinājumos nedrīkst pieļaut mēraparātu maksimālo slodzi, strādājot ar stikla traukiem un ierīcēm, ir jābūt īpaši piesardzīgiem.
46. Montējot eksperimenta iekārtu, izmantojiet vadus ar uzgaļiem un aizsargājošiem apvalkiem, bez jebkādiem redzamiem bojājumiem.
47. Montējot elektriskās ķēdes, izvairieties no vadu krustošanās; aizliegts izmantot vadus ar nolietotu izolāciju un vaļējus slēdžus, ja spriegums lielāks par 42V.
48. Elektriskai ķēdei sprieguma avotu drīkst pieslēgt pašu pēdējo, samontēto ķēdi ieslēdz tikai pēc pedagoga pārbaudes un atļaujas. Sprieguma esamību ķēdē pārbauda tikai ar speciāliem aparātiem.
49. Nedrīkst pieskarties zem sprieguma esošiem neizolētiem ķēdes elementiem. Ķēdes elementu vai to detaļu nomaiņu var veikt tikai tad ja elektrobarošanas avots ir pilnībā atslēgts no strāvas.
50. Ja darba laikā rodas elektrobojājumi (dzirksteļošana, dūmu vai liesmu parādīšanās), nekavējoties jāpārtrauc darbs, iekārtas jāatslēdz no elektriskā tīkla, par radušos situāciju jāinformē pedagogs.
51. Nedrīkst pamest darba vietu bez pedagoga atļaujas, pēc stundas tā jāsakārto.

52. Beidzot darbu ar mikroskopu, pagaidu preparātu priekšmetstikliņi un segstikliņi jānomazgā un jānoliek Petri traukā.
53. Par jebkuru traumu, pat, ja tā liekas maznozīmīga, citiem pamanītajiem trūkumiem (trauku vai segstikliņu un priekšmetstikliņu saplīšanu, mikroskopu un citu aparātu defektiem), jāinformē pedagogs.
54. Ierīces sabojāšanās gadījumā uzreiz jāziņo pedagogam.
55. Ja rodas stikla lauskas, tās nedrīkst uzlasīt ar rokām, bet jāsaslauka ar slotiņu.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI TERMOTEHNOLOGIJU KABINETĀ

1. Nodarbības termotehnologiju kabinetā notiek atbilstoši kārtībai, kādu paredz izglītības iestādes iekšējie kārtības noteikumi.
2. Izglītojamo darbs notiek tikai pastāvīgā pedagoga uzraudzībā pēc iepazīšanās ar šiem noteikumiem.
3. Pirms darba uzsākšanas jāpārlicinās, vai iekārtu elektriskie vadi nav bojāti un vai iekārtas ir saņemtas.
4. Obligāti lietot koplietošanas un individuālos aizsardzības līdzekļus, ja tos paredz iekārtas darbības noteikumi.
5. Pirms darba uzsākšanas sakārtot apģērbu tā, lai tas netraucē darbam ar paredzētajām iekārtām.
6. Pirms uzsākšanas sagatavot iekārtu atbilstoši veicamajam uzdevumam.
7. Aizliegts apstrādāt materiālus, kas nav paredzēti darbam ar doto iekārtu.
8. Aizliegts atstāt bez uzraudzības iekārtu tās darbības laikā.
9. Ja darba laikā ir aizdomas, ka radies bojājums vai jūt elektriskās strāvas iedarbību, nekavējoties apstādināt iekārtu un par to ziņot pedagogam.
10. Pēc darba beigām izslēgt iekārtu un atslēgt no elektriskā tīkla.
11. Sakārtot darbavietu tā, kā to paredz iekārtas apkopes prasības.
12. Ziņot pedagogam par pamanītajiem traucējumiem vai aizdomām par iekārtas iespējamo bojājumu.
13. Beidzoties nodarbībām, atstājot telpu, izslēdzam apgaismojum, aizveram logus, ja notika telpas vēdināšana, un aizslēdzam telpu.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI MAŠĪNTELPĀ

1. Neslēgt bez atļaujas elektriskās ierīces un darbgaldus.
2. Darbgalda darbības laikā obligāti lietot aizsargbrilles un dzirdes aizsarglīdzekļus.
3. Bez pedagoga stādāt ar darbgaldus un instrumentiem tikai tad, kad ir iepazīstināts ar darba drošības tehnikas noteikumiem.
4. Darba laikā aizliegts bez atļaujas staigāt pa mašīntelpu, mainīties darbavietām un traucēt citus.
5. Nebūt izklaidīgam darba laikā un pielietot tikai pareizus darba paņēmienus.
6. Pēc darba pārbaudīt un ziņot par darbgaldus stāvokli.
7. Darba laikā aizliegts bez atļaujas lietot saziņas ierīces.
8. Neatstāt darba vietu bez pedagoga atļaujas.
9. Negrozīt darbgaldus rokturus, nerotaļāties ar griezējinstrumentiem.
10. Neturēt darba vietā liekus instrumentus un nevajadzīgus materiālus.
11. Mašīntelpu tīrīt ar grīdas birsti vai putekļu sūcēja palīdzību.

DARBA DROŠĪBAS INSTRUKCIJA DARBAM DATORIZĒTĀS CIPARU VADĪBAS (CNC) DARBNĪCĀ

1. Neslēgt bez atļaujas elektriskās ierīces un darbgaldus.
2. Darbgalda darbības laikā obligāti lietot aizsargbrilles un dzirdes aizsarglīdzekļus.
3. Bez pedagoga stādāt ar darbgaldu un instrumentiem tikai tad, kad ir iepazīstināts ar darba drošības tehnikas noteikumiem.
4. Darba laikā aizliegts bez atļaujas tuvojies strādājošam CNC agregātam.
5. Darba laikā aizliegts bez atļaujas lietot saziņas ierīces.
6. Nebūt izklaidīgam darba laikā un pielietot tikai pareizus darba paņēmienus.
7. Neatstāt darba vietu bez pedagoga atļaujas.
8. Neaiztikt griezējinstrumentu.
9. Neaiztikt CNC vadības pulti.
10. Neturēt darbavietā liekus instrumentus un nevajadzīgus materiālus.
11. Darbgaldus tīrīt tikai ar putekļu sūcēja palīdzību.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI ĢIPŠA TELPĀ

1. Sekot, lai darba vieta vienmēr tiktu uzturēta kārtībā.
2. Uzmanīgi rīkoties lejojot un virpojot ģipsi. Neattīstīt pārāk straujus virpas apgriezienus.
3. Sijājot ģipsi, lietot respiratoru, darba cimodus un aizsargbrilles.
4. Virpojot ģipsi, lietot speciālu roku balsta statīvu un atbilstošus darba rīkus.
5. Nodarbības beidzot, jāsakārto darba vieta, jānomazgā darba piederumi.
6. Beidzot darbu, jāpārbauda, lai nepaliktu ieslēgta virpa, jāizslēdz elektrība, jāaizgriež ūdens krāns.
7. Strādāt darba apģērbā un apavos.

Darba vietā aizliegts:

8. Apzināti bojāt inventāru, darba rīkus.
9. Bez pedagoga atļaujas ieslēgt ģipša virpu.
10. Par drošības noteikumu pārkāpumiem un traumām ziņot pedagogam, kurš vajadzības gadījumā sniedz pirmo palīdzību un, ja nepieciešams, izsauc ātrās medicīniskās palīdzības dienestu.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI KERAMIKAS GLAZĒTAVĀ

1. Sekot, lai darba vieta vienmēr tiktu uzturēta kārtībā.
2. Uzmanīgi rīkoties ar ķīmikālijām! Ievērot sanitāri higiēniskās normas.
3. Darbus glazēt velkmes skapī, uz sejas liekot respiratoru, pēc vajadzības lietot darba cimds.
4. Nodarbības beidzot, katram jāsakārto sava darba vieta, glazūras, jānomazgā darba piederumi.
5. Pēdējam, kas atstāj telpu, jāpārbauda, lai nepaliktu ieslēgts velkmes skapis, jāizslēdz elektrība, jāaizgriež ūdens krāns.
6. Rūpīgi izturēties pret skolas inventāru.
7. Glazēšanu un darbu ar indīgām ķīmikālijām veikt pedagoga klātbūtnē.

Darba vietā aizliegts:

8. Apzināti bojāt inventāru, darba rīkus.
9. Bez pedagoga atļaujas strādāt pie darbu apdedzināšanas mufeļa.
10. Bez pedagoga atļaujas ieslēgt elektriskos mufeļus, darboties ar kompresoru, atvērt ieslēgtus elektriskos mufeļus.
11. Izdedzinātus mufeļus pēc atdzišanas atvērt ne ātrāk kā pie 100 C.

Par darba drošības noteikumu pārkāpumiem un traumām ziņot pedagogam, kurš vajadzības gadījumā sniedz pirmo palīdzību un, ja nepieciešams, izsauc ātrās medicīniskās palīdzības dienestu.

DROŠĪBAS NOTEIKUMI BIBLIOTĒKĀ

1. Bibliotēkas lietotājam savā darbā stingri jāievēro darba drošības, elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumi.
2. Ieejot bibliotēkā, lasītājam jāinformē bibliotekārs par apmeklējuma mērķi.
3. Grāmatu krātuvē lasītāji nedrīkst kustināt plauktus, atspiesties pret plauktiem.
4. No plauktiem izņemtās grāmatas jānoliek malā vai jāatdod bibliotekāram. Lasītājiem grāmatas likt plauktos nedrīkst.
5. No augšējiem plauktiem grāmatas noņemt drīkst tikai bibliotekārs.
6. Uz trepēm kāpt drīkst tikai bibliotekārs.
7. Noteikumi, kuri nosaka kārtību, kādā apmeklētāji izmanto datorus, internetu un vispārpieejamos elektroniskās informācijas resursus bibliotēkā:
 - 7.1 neizslēgt un neieslēgt no jauna kontaktdakšņu tīklā;
 - 7.2 nepieļaut iespēju, ka aparatūrā nonāk dažādi sīki metāliski priekšmeti (saspraudes, skavas u.c.);
 - 7.3 neaiztikt elektriskos vadus, to savienojumus, kontaktdakšas, kontaktligzdas, datoru daļu savienojošos vadus u.c.;
 - 7.4 konstatējot bojājumus, nepieciešams pārtraukt darbu un par to informēt Bibliotēkas darbinieku;
 - 7.5 nestrādāt ar bojātu aparatūru.
8. Lietotājam ir jāseko datora darbībai un nekavējoties jāziņo Bibliotēkas darbiniekam par jebkuriem bojājumiem un programmu kļūmēm.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI TEKSTILMATERIĀLU KRĀSOTAVĀ

1. Tekstilmateriālu krāsotavā jāievēro izglītības iestādes kopējie elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumi.
2. Izglītojamie krāsotavā drīkst strādāt tikai pedagoga klātbūtnē.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
3. Krāsošanas telpā atrodas tikai uz darba procesu attiecināmas vielas un priekšmeti un inventārs.
4. Krāsas un citas vielas jāglabā stikla traukā ar cieši aizveramu vāku, uz trauka jābūt uzrakstam (informācijai par vielu, kas atrodas traukā).
5. Strādājot ar ugunsnedrošiem materiāliem, nestrādāt ieslēgtas elektriskās plīts tuvumā. Vēdināt telpu.
6. Strādājot ar elektriskām ierīcēm, neslēgt slēdžus ar mitrām rokām.
7. Pabeidzot darbu ar elektriskajām ierīcēm, izslēgt slēdžus.
8. Izmantojot veļas mazgājamo mašīnu, ievērot tās lietošanas instrukciju.
9. Pēc materiāla svēršanas neatstāt svaru bumbas uz svariem.
10. Būt uzmanīgiem lejoj etiķi, neievilkt elpu tiešā etiķa tuvumā.
11. Pabeidzot krāsošanu, krāsu traucīņus noslēgt ar vākiem vai izmazgāt.
12. Negaršot krāsojamo sulu tās skābuma vai sāļuma pakāpes noteikšanai.
13. Mazgājot, skalojot darbam paredzēto materiālu, aizlikt notekcaurulei sietiņu, lai tajā nenokļūst nekas, kas veicinātu cauruļvadu aizsērēšanu.
14. Darba laikā garus matus sasiet vai sapīt pīnē, lai tie nerada riska situāciju pie plītīm vai mazgāšanas.
15. Strādājot ar kodīgām vielām jālieto gumijas cimdi.
16. Ķīmiskās vielas nedrīkst aizskart ar rokām.
17. Nedrīkst noliekties pār trauku, kurā vārās kāds šķīdums vai brīdī, kad traukā lej jaunu šķidrumu (skābi vai sārmu);
18. Liekot krāsojamo materiālu krāsošanas traukā un ņemot no tā, uzmanīties, lai neapdedzinātu rokas ar karstu krāsošanas šķīdumu vai tvaiku.
19. Krāsojamo materiālu no karsta krāsojamā trauka neņemt ar rokām, izmantot šim nolūkam paredzētos darba rīkus.
20. Pirms skalošanas pārlicināties, vai skalojamais ūdens un nokrāsotais materiāls, nav par karstu.
21. Pēc darba sakopt darba vietu, izmazgāt lietotos traukus, grīdu.
22. Nedrīkst mazgāt un slaucīt ieslēgtu vai karstu plīti.
23. Strādājot ar stikla traukiem, jābūt uzmanīgam, lai tie nesaplīst, ja tomēr tas ir noticis, lauskas nedrīkst vākt ar rokām, bet jāuzslauka ar birsti.
24. Ejot prom, vēlreiz pārlicināties, vai ir izslēgti visi pielietoto elektroierīču slēdži un aizgriezti ūdens krāni. Izslēgt gaismu, ja telpā neviens nepaliek.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI LĀZERTEHNOLOGIJU KABINETĀ

1. Nodarbības lāzertehnologiju kabinetā notiek atbilstoši kārtībai, kādu paredz izglītības iestādes iekšējie kārtības noteikumi.
2. Izglītojamo darbs notiek tikai iekārtas operatora uzraudzībā pēc iepazīšanās ar šiem noteikumiem.
3. Pirms darba uzsākšanas, jāpārlicinās vai iekārtu elektriskie vadi nav bojāti un vai iekārtas ir saņemtas.
4. Obligāti lietot koplietošanas un individuālos aizsardzības līdzekļus, jo to paredz iekārtas darbības noteikumi.
5. Pirms darba uzsākšanas sakārtot apģērbu tā, lai tas netraucē darbā ar lāzergriešanas un gravēšanas iekārtu.
6. Pirms darbu uzsākšanas sagatavot iekārtu atbilstoši veicamajam uzdevumam;
7. Aizliegts apstrādāt materiālus, kas nav paredzēti darbam ar lāzergriešanas un gravēšanas iekārtu.
8. Iekārtu, tās darbības laikā, aizliegts atstāt bez uzraudzības.
9. Ja darba laikā ir aizdomas, ka radies bojājums vai jūt elektriskās strāvas iedarbību, nekavējoties apstādināt iekārtu un par to ziņot iekārtas operatoram.
10. Pēc darba beigām izslēgt lāzergriešanas un gravēšanas iekārtu.
11. Sakārtot darbavietu tā, kā to paredz iekārtas apkopes prasības.
12. Ziņot iekārtas operatoram par pamanītajiem traucējumiem vai aizdomām par iekārtas iespējamo bojājumu.
13. Beidzoties nodarbībām, atstājot telpu, izslēdzam apgaismojum, aizveram logus, ja notika telpas vēdināšana, un aizslēdzam telpu.

DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI FINIERĒŠANA DARBNĪCĀ

1. Neslēgt bez atļaujas elektriskās ierīces un darbgaldus.
2. Bez pedagoga klātbūtnes izglītojamais drīkst stādāt ar darbgaldu un instrumentiem tikai tad, kad ir iepazīstināts ar darba drošības tehnikas noteikumiem.
3. Darba (mācību) laikā aizliegts bez atļaujas lietots saziņas ierīces.
4. Darbgalda darbības laikā obligāti lietot aizsargbrilles un dzirdes aizsarglīdzekļus;
5. Nebūt izklaidīgam darba (mācību) laikā un pielietot tikai pareizus darba paņēmienus.
6. Pēc darba (mācībām) pārbaudīt un ziņot par darbgaldu stāvokli.
7. Darba laikā aizliegts bez atļaujas lietot saziņas ierīces.
8. Neatstāt darba vietu bez pedagoga atļaujas.
9. Negrozīt darbgaldu rokturus, nerotaļāties ar griezējinstrumentiem.
10. Neturēt darba vietā liekus instrumentus un nevajadzīgus materiālus.
11. Darba virsmu drīkst tīrīt tikai ar tam paredzētiem instrumentiem.

IEKŠĒJĀS KĀRTĪBAS UN DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI KOMUNIKĀCIJAS DIZAINA IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS DARBNĪCĀS

1. Komunikācijas dizaina izglītības programmas izglītojamie pakļaujas vidusskolas iekšējās kārtības, darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumiem.
2. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā izglītojamie var izmantot darbnīcas un to materiāli tehnisko aprīkojumu.
3. Pirms darba uzsākšanas darbnīcās jāiepazīstas ar šiem noteikumiem, kā arī jāparakstās par iepazīšanos ar tiem darba drošības žurnālā.
4. Par šo noteikumu ievērošanu darbnīcās atbild persona, kas ir atslēgusi attiecīgo darbnīcu vai pedagogs, kurš vada nodarbību darbnīcā.
5. Izglītojamiem jāievēro:
 - 5.1 Darbnīcā drīkst ienākt mierīgi, bez skriešanas;
 - 5.2 Darba process mācību uzdevumu izpildē notiek pedagoga uzraudzībā;
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
 - 5.3 Nodarbības laikā darbnīcā bez pedagoga atļaujas nedrīkst atrasties citu grupu izglītojamie un nepiederošas personas;
 - 5.4 Stundas laikā nedrīkst staigāt pa klasi, traucēt klases biedriem;
 - 5.5 Darbnīcās izglītojamajiem kategoriski aizliegts izjaukt, pārvietot vai citādi bojāt klases aprīkojumu;
 - 5.6 Darba laikā saudzīgi jāizturas pret izmantojamajiem mācību līdzekļiem un instrumentiem;
 - 5.7 Ja kāds inventārs, iekārta vai instruments ir bojāti, informēt par to pedagogu vai nodaļas meistarū;
 - 5.8 Ārpus ielānoto nodarbību un konsultāciju laika izglītojamo patstāvīgo darbu veikšanai darbnīcu izmantošana jāaskaņo ar pedagogu;
 - 5.9 Lietojot asus priekšmetus, lai izvairītos no savainojumiem, nedrīkst pavērst griezošo vai durošo instrumenta daļu pret sevi vai grupas biedriem;
 - 5.10 Darbus beidzot, vispirms izslēdz iekārtas un tikai tad izņem kontaktdakšu no rozetes vai pagarinātāja, to aizliegts darīt ar slapjām vai mitrām rokām;
 - 5.11 Stundā izstrādātie darbi jānovieto speciāli tam paredzētajos plauktos;
 - 5.12 Mācību uzdevumu veikšanai izņemtos nodaļas darbarīkus un materiālus pēc darba veikšanas nodot attiecīgā mācību priekšmeta pedagogam;
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)
 - 5.13 Pēc stundas jāsakārto sava darba vieta - sakārtot darba galda virsmu, novietot vietā mācību līdzekļus, krēslu. Neaizmirst savas mantas;
 - 5.14 Par darba drošības noteikumu pārkāpšanu un traumām informēt pedagogu, kurš, ja nepieciešams, sniegs pirmo palīdzību vai izsauks ātrās medicīniskās palīdzības dienestu, zvanot pa tālruni "113".

PERSONAS HIGIĒNA UN DARBA HIGIĒNA

1. Personas higiēna

1.1 Personas higiēna ietver sevī:

- 1.1.1 roku higiēnas ievērošanu;
- 1.1.2 personīgās higiēnas ievērošanu;
- 1.1.3 respiratorās etiķetes ievērošanu.

2. Roku higiēnas ievērošana

2.1 Svarīgākais nav roku mazgāšanas reižu skaits (piemēram, 10 reizes dienā), bet gan to mazgāšana tad, kad tas ir īpaši nozīmīgi:

- 2.1.1 pēc tualetes apmeklēšanas;
- 2.1.2 pēc deguna šņaukšanas, klepošanas vai šķaudīšanas;
- 2.1.3 pēc pieskaršanās dzīvniekiem, dzīvnieku barošanas vai to atkritumu savākšanas;
- 2.1.4 pēc uzkopšanas darbiem un pieskaršanās atkritumiem;
- 2.1.5 pēc sabiedrisko vietu apmeklēšanas, t.sk., atgriežoties mājās, atnākot uz izglītības iestādi
- 2.1.6 pirms ēšanas un dzeršanas, vai ēdiena pasniegšanas;
- 2.1.7 pirms zāļu lietošanas, rīcības ar kontaktlēcām;
- 2.1.8 kad rokas ir acīmredzami netīras;
- 2.1.9 ja konkrētā situācijā rodas šaubas par roku tīrību.

Kā pareizi mazgāt rokas?

- Pirms roku mazgāšanas jāpārlicinās, vai pie roku mazgātnes ir visi nepieciešamie piederumi roku mazgāšanai.
- Saslapina rokas un apakšdelmus zem tekošas ūdens strūkļas.
- Pārklāj rokas ar ziepēm (ieteicams izmantot šķidrās ziepes no slēgta trauka, jo uz cieto ziepju virsmām un ziepju traukos var saglabāties dažādi mikroorganismi no iepriekšējiem lietotājiem).
- Ziepes rokās saputo.
- Vismaz 15 sekundes enerģiski ieziepē visas roku virsmas, jo katra mazgāšanas līdzekļa efektivitāte ir atkarīga no tā iedarbības laika.
- To veicot, kārtīgi no visām pusēm berž plaukstas, pirkstu starpas, pirkstu galus pretējās rokas delnās, abu plaukstu virspusi, abus īkšķus pretējās rokas delnās, kā arī iztīra nagus.

Plauksta·pret·plaukstu

Plaukstu·virsmā

Pirkstu·starpas

Pirkstu·virsmā

Īkšķis

Pirkstu·gali

- Šajā laikā rokas nevajag turēt zem ūdens strūkļas. Jāatceras, ka pēc paviršas mazgāšanas uz rokām paliek vietas, kur var saglabāties infekcijas slimību izraisītāji.
- Vismaz 10 sekundes rokas skalo zem tekošas ūdens strūkļas.
- Roku mazgāšanas laikā izvairās no ūdens šļakstīšanās vai pieskaršanās izlietnei.
- Rokas nosusina ar tīru dvieli. Ārpus dzīvesvietas ieteicams izmantot vienreizlietojamus papīra dviļus. Koplietojamie auduma dviļi nav ieteicami, jo nav zināms, cik rūpīgi un efektīvi rokas nomazgāja cilvēki, kuri lietoja dvieli pirms Jums. Ar roku regulējamu ūdens krānu (maisītāju) aizgriez ar papīra dviļa palīdzību. Uz ūdens krāna rokturiem var atrasties infekcijas slimību izraisītāji, jo tiem pieskaras arī pirms roku mazgāšanas.
- Papīra dvieli met atkritumu tvertnē, nepieskaroties papīrgrozam ar rokām.
- Ja nav pieejams aprīkojums roku mazgāšanai, ir pārtraukta ūdens padeve vai nav pieejams dzeramā ūdens kritērijiem atbilstošs ūdens, roku dezinfekciju var veikt bez mazgāšanas, lietojot ātras iedarbības roku dezinfekcijas līdzekli. Roku dezinfekciju bez mazgāšanas vēlama tikai tad, ja rokas nav acīmredzami netīras.

1. Personīgās higiēnas ievērošana

- 1.1 Viens no personiskās higiēnas pamatelementiem ir ādas kopšana un matu kopšana. Ķermenis jāmazgā 1 vai 2 reizes nedēļā, mainot arī veļu. Sevišķi jā rūpējas par roku tīrību. Roku āda izdala īpašas vielas, kas spēj iznīcināt uz tās nonākušos mikroorganismus. Jo tīrāka ir roku āda, jo spēcīgāka ir šo baktericīdu iedarbība; piem., uz tīrām rokām nonākušo baktēriju skaits 10 minūtēs samazinās par 15% , bet uz netīrām rokām 20 minūšu laikā - par 5%.
- 1.2 95% kopējā baktēriju skaita uzkrājas zem nagiem, tāpēc svarīga ir pareiza nagu kopšana.

- 1.3 Mutes dobuma un zobu kopšana ne tikai palīdz saglabāt zobus, bet arī novērš dažu orgānu (sirds, locītavu, nieru u.c.) slimības.
- 1.4 Matiem jābūt nomazgātiem, sakoptiem. Nedrīkst būt ar izlaistiem matiem, ja tie ir gari. Ir nepieciešams izmantot higiēnas kopšanas individuālos līdzekļus (ķemme, vienreizējās lietošanas salvetes).
- 1.5 Svarīgs personiskās higiēnas elements ir norūdīšanās un fiziskās kultūras pasākumi - rīta vingrošana (skatīt higiēniskā vingrošana), fizikultūras pauzes darba laikā, kuras atjauno cilvēka darbaspējas un palielina arī darba ražīgumu (skatīt darba vingrošana), fiziskās kultūras pasākumi atpūtas stundās pēc darba, piem., sporta nodarbības, pastaigas u.c. Ar fizikultūru ieteicams nodarboties no agras bērnības līdz sirmam vecumam (skatīt fiziskā audzināšana).
- 1.6 Veselību un garīgo darbaspēju saglabāšanos sekmē racionāls un regulārs dienas režīms. Katra regulāra un noteiktā laikā izpildīta darbība kļūst par nosacījuma kairinātāju nākamajai darbībai, tāpēc atsevišķu nodarbību veids noteiktās stundās, kā arī regulāra darba un atpūtas mija taupa organisma spēkus, palielina darbaspējas un labvēlīgi ietekmē veselību. Dienas režīmā jāparedz rīta un vakara tualete, higiēnas vingrošana, profesionālais un sabiedriskais darbs, garīgs darbs mājās, mājas darbi, atpūta.
- 1.7 Viens no pilnīgākiem un organismam nepieciešamākiem atpūtas veidiem ir miegs. Lai miegs būtu pilnvērtīgs, tam jābūt regulāram, nepārtrauktam, dziļam, pietiekami ilgam; jāguļ higiēniskos apstākļos. Vēlams, lai gaisa t^o guļamistabā būtu 16°. Vasarā ieteicams gulēt pie atvērta loga, bet ziemā vismaz pie atvērta vēdlodziņa, ja to atļauj meteoroloģiskie apstākļi.
- 1.8 Personiskā higiēna risina arī racionāla uztura problēmas, jo pilnvērtīgs uzturs nodrošina optimālu cilvēka organisma attīstību, fiziskās un garīgās darbaspējas.
- 1.9 Personiskās higiēnas ievērošanai ir liela nozīme, jo nekādi medicīnas zinātnes sasniegumi nevar nodrošināt labu veselību, ja netiks ievērota personiskā higiēna.

2. Respiratorās etiketes ievērošana

2.1 Individuālie pasākumi:

- 2.1.1 klepojot un šķaudot, aizklāt degunu un muti ar vienreizlietojamo salveti, pēc lietošanas izmantoto salveti izmest un nekavējoties nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni;
- 2.1.2 ja salvetes nav pieejamas, šķaudot vai klepojot, cik iespējams, aizklāt muti un degunu nevis ar plaukstu, bet ar saliektas rokas elkoņa locītavas iekšējo virsmu;
- 2.1.3 izvairīties pieskarties mutei, acīm, degunam ar nemazgātām rokām;
- 2.1.4 regulāri un rūpīgi mazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni, lai izvairītos no vīrusa pārnesšanas ar rokām uz savu seju vai citiem cilvēkiem;
- 2.1.5 gadījumos, kad ūdens nav pieejams, roku tīrīšanai izmantot spirtu saturošus dezinfekcijas līdzekļus vai speciālās mitrās salvetes;
- 2.1.6 īpaši pievērst uzmanību roku mazgāšanai pirms ēšanas vai dzeršanas, pēc tualetes apmeklēšanas, pirms un pēc darba ar datorklaviatūru un peli;
- 2.1.7 censties izvairīties no kontakta ar personām, kurām ir gripai līdzīgi simptomi vai uzturieties vairāk nekā 1 m attālumā;
- 2.1.8 nav jāapmeklē izglītības iestāde, bet jāpaliek mājās un jāvērsas pie sava ģimenes ārsta.

3. Darba higiēna

- 3.1 Ievērot tīrību un kārtību telpā un darbavietā, kā arī personīgās higiēnas prasības.

- 3.2 Mācību stundās izglītojamā apģērbam un matu sakārtojumam ir jābūt kārtīgam, lai tas netraucētu darba uzdevuma veikšanu un neradītu risku veselībai.
- 3.3 *(Svītrots ar 07.12.2023. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/20)*

31.pielikums
MIKC "Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola"
2023.gada 1.septembra iekšējiem noteikumiem Nr.1.13/5
„Drošības noteikumi”

**PAR DROŠĪBU IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ORGANIZĒTAJOS VAI ATBALSTĪTAJOS
PASĀKUMOS**

(Pielikums svītrots ar 24.01.2025. iekšējiem noteikumiem Nr. 1.13/2025/8)

RĪCĪBA TERORISMA DRAUDU GADĪJUMĀ

Saņemot informāciju par terorisma (spridzekļa ievietošanu ēkā) draudiem iestādē, personāla rīcība:

1. Nekavējoties ziņot izglītības iestādes vadībai par saņemto informāciju;
2. Vadība ziņo par terorisma draudu iespējamību Valsts policijai pa tālruni **111 vai 112**;
3. Pildīt kompetento institūciju norādījumus;
4. Ja tiek norādīts par izglītojamo un personāla evakuāciju, tad izsludināt evakuāciju, piebilstot: “ar personīgajām mantām”;
5. Evakuāciju izsludina, nospiežot trauksmes pogu vai izmantojot balsis apziņošanas sistēmu;
6. Ja evakuāciju izziņo kompetenta institūcija (Valsts policija vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests), evakuācijas kārtību nosaka kompetentās personas.

ELEKTRODROŠĪBAS PRASĪBAS IZGLĪTOJAMIEM, KURI LIETO ELEKTROINSTRUMENTUS LĪDZ 220 VOLTIEM

1. Elektrodrošības prasības izglītojamiem

Pārkāpjot elektrodrošības noteikumus, var iegūt elektrotraumu, jo strāva ejot caur cilvēka ķermeni, iedarbojas uz to ķīmiski, bioloģiski un termiski. Elektriskās strāvas iedarbības rezultātā cilvēks var iegūt elektriskās strāvas triecienu un traumas.

Elektriskās strāvas trieciens var izraisīt samaņas zudumu, elpošanas centru paralīzi, nervu sistēmas traucējumus, elektrotraumu gadījumā var tikt bojāta āda, muskuļaudi, asinsvadi, nervu šķiedras, var iegūt apdegumus u.c.

1. Pasākumi, lai izvairītos no elektrotraumām:

- 1.1 Aizliegts lietot vai izmantot bojātas elektriskās ierīces, slēdžus, rozetes, vadus, skrūvgriežus, plakanknaibles un tml. (*plīsis korpuss, bojāta izolācija, redzami kaili vadi*), kā arī veikt jebkura veida remontdarbus, ja nav piešķirta atbilstoša kvalifikācija, kura dod tiesības to darīt.
- 1.2 Elektriskās ierīces drīkst pieslēgt strāvas avotam, izmantojot tikai nebojātus savienojumus.
- 1.3 Pieslēgt papildus energolietotājus vai elektroierīces drīkst tikai speciāli sagatavotās personas.
- 1.4 Ja ir konstatēts vadu pārrāvums, elektroierīces, vadu, rozešu vai slēdžu bojājums, ir nekavējoties jāpaziņo direktora vietniekam administratīvi saimnieciskā darbā vai skolas direktoram.
- 1.5 Elektroiekārtu aizdegšanās gadījumā kategoriski aizliegts dzēst uguni ar ūdeni. Jāizmanto ugunsdzēsamos aparātus ,smiltis.
- 1.6 Veicot elektroierīču remontdarbus, jāizmanto instrumentus ar izolēto virsmu.
- 1.7 Ja pārtraucas sprieguma piegāde mehānismam, aizliegts uzsākt jebkādas apskates vai remontdarbus, pieskarties strāvu vadošām daļām, neatslēdzot mašīnu no elektrobarošanas avota (*spriegumu var padot arī bez brīdinājuma*).
- 1.8 Jālieto speciālas rūpnieciski izgatavotas pārnēsamās lampas, kurām novērsta iespēja pieskarties pie strāvu vadošām daļām.
- 1.9 Nedrīkst strādāt ārpus telpām pērkona laikā.
- 1.10 Nedrīkst veikt metināšanas darbus sliktu meteoroloģisku apstākļu dēļ (*sniegs, lietus*) zem atklātām debesīm.

2. Elektrodrošība darba ar rokas elektroinstrumentiem

- 2.1 Par rokas elektroinstrumentu ar divkāršu izolāciju (2.klases el. instruments) sauc instrumentu ar divām savstarpēji neatkarīgām izolācijām (darba un papildus), kas izpildītas tādā veidā, ka vienas no tām bojājums neizraisa potenciāla rašanos uz metāla daļām, kam iespējams pieskarties.
- 2.2 Par darba izolāciju sauc izolāciju, kas nepieciešama, lai rokas instruments varētu strādāt un, kas veic pamat aizsardzību pret elektriskās strāvas triecienu. Darba izolācija ir elektrodzinēja tinumu un pievadu izolācija. Par papildus izolāciju sauc izolāciju, kas paredzēta papildus darba izolācijai, lai pasargātu no elektriskās strāvas trieciena darba

- izolācijas bojājuma gadījumā. Papildus izolācija ir instrumenta metāla detaļu un serdeni, kam iespējams pieskarties, izolācija.
- 2.3 Rokas elektroinstrumenti ar divkāršu izolāciju paredzēti darbam telpās un ārā esošos laukumos ar zemes, betona, asfalta, metāla, koka un citām grīdām un uz metālkonstrukcijām.
 - 2.4 Aizliegts veikt darbus ar rokas elektroinstrumentiem, kuriem ir divkārša izolācija, sprādzienbīstamās telpās vai telpās ar ķīmiski aktīvu vidi, kas noārda metālus un izolāciju, kā arī ārā, ja līst vai snieg.
 - 2.5 Darbus ar rokas elektroinstrumentiem, kuriem ir divkārša izolācija, drīkst veikt, nepielietojot dielektriskos cimdus, galošas, paklājus.
 - 2.6 Aizliegts iezemēt rokas elektroinstrumentu ar divkāršu izolāciju metāla daļas!
 - 2.7 Pirms izsniegt darbiniekam rokas elektroinstrumentu, tam viņa klātbūtnē jāveic elektroinstrumenta:
 - 2.7.1 ārējā apskate;
 - 2.7.2 izolācijas pārbaude;
 - 2.7.3 darba tukšgaitā pārbaude.
 - 2.8 Elektroinstrumentu drīkst lietot darbos, kuru slodzes lielums nepārsniedz nominālo.
 - 2.9 Izmantojot rokas elektroinstrumentu, strāvas vadam (kabelim) jābūt aizsargātam pret nejaušu bojājumu (piemēram, to var uzkarināt).Tiesā vada saskaršanās ar karstām, mitrām vai eļļainām virsmām nav pieļaujama.
 - 2.10 Ja elektroinstrumenti pēkšņi apstājas (piem., ja urbis, izejot no atveres, iestrēgst; tīklā nav sprieguma u.t.t), tas nekavējoties jāizslēdz.
 - 2.11 Darbinieks, kas ekspluatē rokas elektroinstrumentu, nav tiesīgs to nodot personām, kas nav izgājušas instruktāžu; ar elektroinstrumentu jāapietas saudzīgi, nepakļaujot to triecieniem, pārslodzēm darba laikā, netīrumu, mitruma, naftas produktu iedarbībai.
 - 2.12 Aizliegta elektroinstrumenta ekspluatācija, ja rodas kaut vai viens no sekojošiem defektiem:
 - 2.12.1 spraudņu savienojuma, kabeļa vai tā aizsargcaurules bojājums;
 - 2.12.2 suku turētāja vāciņa bojājums;
 - 2.12.3 izslēdzēja neprecīza darbība;
 - 2.12.4 kolektora suku dzirksteļošana, ko pavada uguns apļi uz tā virsmas;
 - 2.12.5 ziedes tecēšana no reduktora vai ventilācijas kanāliem;
 - 2.12.6 dūmu vai gruzdošas izolācijas smakas parādīšanās;
 - 2.12.7 neparastu trokšņu, kludzienu, vibrācijas parādīšanās;
 - 2.12.8 korpusa detaļu, roktura salūšana vai plaisu parādīšanās tajos.
 - 2.13 Aizliegts strādāt ar elektroinstrumentu no pieslienamām kāpnēm (trepēm), citām nestabilām pamatnēm.
 - 2.14 Darbu beidzot, rokas elektroinstrumenti jānodod darbiniekam, kas uzrauga tā darba kārtību.
 - 2.15 Ar šo instrukciju izglītojamie tiek iepazīstināti ne retāk kā divas reizes mācību gada (katra semestra sākumā). Par izglītojamo instruktāžu ir atbildīgi darbu vadītājs (līdz ar pāreju uz darbošanos ar elektroinstrumentiem), kuri izglītojamo iepazīstināšanu ar drošības instrukciju reģistrē žurnālā, norādot drošības instrukcijas nosaukumu un iepazīstināšanas datumu. Pēc iepazīšanās ar drošības instrukciju izglītojamais to apliecina ar parakstu.
3. Dotā instrukcija atrodas attiecīgā kabinetā vai laboratorijā izglītojamiem pieejamā vietā.

DROŠĪBAS NOTEIKUMI NESTANDARTA UN ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS

1. Nestandarta situācija izveidojas, ja skolā tiek ienestas, lietotas, glabātas, realizētas narkotiskās, psihotropās, toksiskās vielas, gāzes balonini, gāzes pistoles, šaujamieroči, auksti ieroči un c.t.
 - 1.1 Ja notikusi nestandarta situācija:
 - 1.1.1 nekavējoties jāziņo skolotājam vai tuvumā esošajam skolas darbiniekam;
 - 1.1.2 jāseko pieauguša norādījumam;
 - 1.1.3 nedrīkst aiztikt aizdomīgo priekšmetu.
2. **Rīcība ārkārtas situācijās – palīdzības izsaukšana:**
 - 2.1 vienots ārkārtējo izsaukumu tālrunis Eiropas Savienības valstīs **112**;
 - 2.2 bezmaksas zvans no jebkura telefona;
 - 2.3 arī bez mobilā telefona SIM kartes;
 - 2.4 arī ja nav priekšapmaksas kartes kredīta;
 - 2.5 no jebkuras vietas Latvijā, kur ir mobilā sakaru tīkla pārklājums;
3. **Rīcība iespējamo katastrofu gadījumos:**
 - 3.1 **Rīcība vētras un pērkona negaisa gadījumā:**
 - 3.1.1 pirms vētras - aizvērt ēku un būvju durvis, logus, bēniņu lūkas, būt gataviem elektroenerģijas padeves pārtraukumiem
 - 3.1.2 vētras laikā - neiet laukā no mājas, uzturēties drošās vietās, nelietot lietussargu, nestāvēt zem kokiem
 - 3.1.3 neuzturēties pie elektroinstalācijām, antenām, logiem, durvīm, ūdens krāniem, radiatoriem un citiem metāla priekšmetiem;
 - 3.2 **Rīcība plūdu laikā:**
 - 3.2.1 nakts laikā izmantot kabatas lukturīšus, lai glābējiem signalizētu par savu atrašanās vietu;
 - 3.2.2 atstājot māju un saimniecības ēkas, atslēgt elektroenerģijas un gāzes padevi, vietējās apkures ierīces un iekārtas
 - 3.2.3 ēkām un būvēm aizvērt logus un durvis, lūkas un slēģus.
 - 3.3 **Rīcība bīstamo ķīmisko vielu noplūdes laikā:**
 - 3.3.1 Atrodoties telpā:
 - 3.3.1.1 aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus un izslēgt kondicionierus;
 - 3.3.1.2 neizmantot elektroierīces, ja ir aizdomas par sprādzienbīstamu koncentrāciju izveidošanos telpā;
 - 3.3.1.3 aizsargāt elpošanas ceļus;
 - 3.3.1.4 atstāt drošās telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas (televīzija, radio, internets, skaļruņi);
 - 3.3.2 Atrodoties ārā:
 - 3.3.2.1 saņemot brīdinājumu vai sajūtot asu, kodīgu smaku, meklēt patvērumu tuvākajā ēkā
 - 3.3.2.2 ja ir apgrūtināta elpošana, samērcēt jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpot caur to. Ja tas nav iespējams, veikt īsas, seklas ieelpas.

3.3.2.3 Ja ir veselības problēmas – vērsties pie ārsta vai zvanīt 113

3.4 Rīcība radiācijas avārijas gadījumā:

- 3.4.1 aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus;
- 3.4.2 aizsargāt elpošanas ceļus, izmantojot vates un marles apsējus;
- 3.4.3 izvēlēties blīva auduma apģērbu, apmetni, cimds, zābakus;
- 3.4.4 neuzturēties ārpus telpām;
- 3.4.5 sagatavot dzeramā ūdens krājumus un pārtikas produktus hermētiskos traukos;
- 3.4.6 sagatavoties iespējamai evakuācijai, līdz ņemot nepieciešamās mantas hermētiskā iepakojumā;
- 3.4.7 ja veselības stāvoklis pasliktinās, zvanīt 113.

3.5 Rīcība sastopoties ar sprāgstvielām:

- 3.5.1 kategoriski aizliegts:
 - 3.5.1.1 izkustināt no vietas, celt vai mest atrastās sprāgstvielas;
 - 3.5.1.2 censties izjaukt;
 - 3.5.1.3 izsaukt policiju vai paziņot pieaugušajiem.
 - 3.5.1.4 nedrīkst pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem.

3.6 Rīcība, sastopoties ar bīstamām vielām:

- 3.6.1 nekavējoties par to informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112;
- 3.6.2 netuvoties, neaiztikt bīstamos atradumus;
- 3.6.3 drošā attālumā sagaidīt ierodamies glābšanas dienesta speciālistus (ja nepieciešams, nodrošināt pārējo cilvēku (garāmgājēju, bērnu, u.tml.) atrašanos pietiekami lielā attālumā no bīstamā atraduma);
- 3.6.4 Sniegt dienesta speciālistiem nepieciešamo informāciju.

3.7 Rīcība zemestrīces gadījumā:

- 3.7.1 Ja tiek paziņots par zemestrīci:
 - 3.7.1.1 apzināties drošās vietas telpās un vietas, no kurām ir jāizvairās;
 - 3.7.1.2 nostiprināt smagus priekšmetus;
 - 3.7.1.3 novietot viegli uzliesmojošus priekšmetus tālāk no potenciālās uzliesmošanas vietas;
 - 3.7.1.4 apzināt ūdens, gāzes un elektrības atslēgšanas vietas, iemācīties, kā tās atslēgt;
- 3.7.2 **Zemestrīce telpās:**
 - 3.7.2.1 atrodoties tuvu ārējām izejas durvīm, zemestrīces sākumā izkļūt no ēkas un patverties klajumā;
 - 3.7.2.2 nemēģināt izkļūt no ēkas zemestrīces laikā;
 - 3.7.2.3 atslēgt gāzes plīti un elektroierīces;
 - 3.7.2.4 izvairīties no panikas, notuities, aptverot galvu un kaklu ar rokām un plaukstām;
 - 3.7.2.5 drošākās vietas – zem masīva galda, pie iekšējās sienas vai durvju ailē, lai izvairītos no krītošiem priekšmetiem.

3.8 Zemestrīce ārpus telpām:

- 3.8.1 pārvietoties uz atklātu teritoriju;
- 3.8.2 izvairīties no panikas, notuities, aptverot galvu un kaklu ar rokām un plaukstām;
- 3.8.3 braucot ar automašīnu, lēnām samazināt braukšanas ātrumu, apstāties un palikt tajā

- 3.9 Rīcība ēku sagrūvuma gadījumā:**
- 3.9.1 Ja pastāv ēkas sagrūvuma draudi
 - 3.9.1.1 nekavējoties pamest ēku;
 - 3.9.1.2 neizmanto liftu
 - 3.9.2 Ja sācies ēkas sagrūvums:
 - 3.9.2.1 mēģināt patverties zem stingras aizsargbarjeras, piemēram, nesošās iekšējās sienas durvju ailē, zem galda.
 - 3.9.2.2 netuvojies un nemeklē patvērumu pie lodgiem, ārējām sienām un priekšmetiem, kas var nokrist, piemēram apgaismes ierīcēm vai mēbelēm.
 - 3.9.2.3 nometies uz ceļiem, aptver galvu un kaklu ar rokām.
 - 3.9.2.4 paliec uz vietas līdz beidzas sagrūvums;
 - 3.9.2.5 kad sagrūvums beidzies pamet ēku, izvairies no nestabiliem objektiem vai konstrukcijām. Neizmanto liftu!
 - 3.9.2.6 sagrūvuma rezultātā var tikt pārrauti elektrības vadi, ūdens un kanalizācijas caurules, kas var radīt traumas.
 - 3.9.3 Ja esi iesprostots sagrūvumā:
 - 3.9.3.1 ja ir mobilais telefons, zvani uz 112;
 - 3.9.3.2 izmanto jebkurus līdzekļus, lai pievērstu glābēju uzmanību, klauvē pie ēkas konstrukcijām, caurulēm, radiatoriem utt.;
 - 3.9.3.3 elpojot aizklāj muti ar audumu vai apģērbu.
- 3.10 Rīcība, izdzirdot iedzīvotāju apziņošanas trauksmes sirēnas:**
- 3.10.1 lai brīdinātu iedzīvotājus katastrofu un to draudu gadījumos, tiks iedarbinātas trauksmes sirēnas.
 - 3.10.2 ja skan trauksmes sirēnas signāls, ieslēdziet vietējo radio "EF-EI" vai Latvijas televīziju (LTV 1, LTV 7, TV3, LNT, TV5, lai saņemtu informāciju par dabas katastrofu, rūpniecisko avāriju un to draudu gadījumiem, rīcību, veicamajiem pasākumiem.
 - 3.10.3 neizslēdziet radioaparātus un televizorus, klausieties turpmāko informāciju.
 - 3.10.4 ieklausieties policijas un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta personāla sniegtajos paziņojumos pa skaļruņiem un izpildiet tos.
 - 3.10.5 paziņojiet par notikušo Jūsu tuvākajiem kaimiņiem.
4. Par noteikumu ievērošanu un izglītojamo instruēšanu atbildīgi kursu/grupu audzinātāji, mācību priekšmetu pedagogi.

DROŠĪBAS NOTEIKUMI ATRODOTIES UZ ŪDENS UN UZ LEDUS

1. Drošības noteikumi atrodies uz ūdens:

1.1.Pirms došanās ūdenī:

- 1.1.1. peldēšanai izvēlies drošu, speciāli izveidotu un iekārtotu peldvietu;
- 1.1.2. pārliecinies, ka ūdenstilpe nav piesārņota ar ķīmiskām vielām;
- 1.1.3. peldvietas krastam jābūt lēzenam, vēlams ar cietu pamatu;
- 1.1.4. upēs izvēlies vietu, kur ir vismazākā straume, tuvumā nav atvaru, lielu akmeņu vai citu bīstamu objektu;
- 1.1.5. pārbaudi vai ūdenstilpes gultne nav bedraina, dūņaina, akmeņaina – šādi rīkojies arī zināmās peldvietās;
- 1.1.6. par peldvietu neizmanto vietu, kur atrodas vairāki ūdenstransporta līdzekļi;
- 1.1.7. ja neproti peldēt vai mācies peldēt, atrodies ūdenī uzvelc speciālu peldvesti;
- 1.1.8. piepūšamos peldlīdzekļus (riņķus, matračus, bumbas u.c.) izmanto tikai rotaļām;
- 1.1.9. nepārvērtē savus spēkus, nedižojies, nejokojies, saucot palīgā; • informē krastā palikušos par to, cik ilgi, cik tālu plāno peldēt un vai nirsi zem ūdens.

1.2.. Nedrīkst peldēties:

- 1.2.1. ūdenstilpēs, kur tas aizliegts;
- 1.2.2. nezināmās vietās, pirms nav pārbaudīta ūdenstilpes gultne;
- 1.2.3. ja blakus nav pieaugušais;
- 1.2.4. ja esi sakarsis vai sasvīdis (ir jānogaida 20-25min. krastā, lai stabilizētos ķermeņa temperatūra);
- 1.2.5. pēc ēšanas un lielas fiziskas slodzes (starplaikam jābūt 30-40min.);
- 1.2.6. lielos viļņos, stiprā vējā, naktī vai negaisa laikā.

1.3.Peldoties aizliegts:

- 1.3.1. peldēt aiz bojām, kas ierobežo peldvietu;
- 1.3.2. tuvotes garāmbraucošiem ūdenstransporta līdzekļiem;
- 1.3.3. rāpties uz bojām un brīdinājuma zīmēm;
- 1.3.4. lēkt ūdenī no ūdenstransporta līdzekļiem un citiem paaugstinājumiem;
- 1.3.5. lietot dažādus nepiemērotus ūdenstransporta līdzekļus;
- 1.3.6. traucēt citiem brīvi peldēt;
- 1.3.7. no krasta ienirt/iznirt nezināmā vietā vai grūst citus ūdenī;
- 1.3.8. lietot alkoholu, narkotiskās, toksiskās un psihotropās vielas;
- 1.3.9. ienirstot ilgi uzturēties zem ūdens.

2. Rīcība gadījumā, ja cilvēks slīkst

- 2.1.Slīcēju glābt var tikai cilvēks, kurš labi apguvis peldēšanas tehniku un apmācīts to darīt.
- 2.2.Visdrošākā ir glābšana no krasta, nelaimē nonākušajam pamatot virvē iesietu glābšanas riņķi. Noderēs arī bumba vai citi peldoši priekšmeti, kuri slīkstošajam palīdzēs noturēties virs ūdens.

- 2.3. Ja esi nelaiimes aculiecinieks, centies pēc iespējas labāk iegaumēt notikuma vietu, izmanto orientierus gan uz ūdens, gan krastā, lai varētu glābējiem precīzāk norādīt vietu, kur notikusi nelaime.
 - 2.4. Nekavējoties izsauc glābējus, zvanot 112. Pēc iespējas precīzāk norādi nelaimes vietu un piebraukšanas iespējas. Nebeidz sarunu, pirms neesi pārliecinājies, ka dispečeram viss ir skaidrs.
 - 2.5. Glābēji jāsaģaida un jānorāda cietušā atrašanās vieta.
3. Noteikumi, kas jāievēro, braucot ar laivu
 - 3.1. Braukšana ar airu laivām (izņemot piepūšamās un saliekamās) ir atļauta, ja ir dokumenti par tehnisko apskati.
 - 3.2. Ar motorlaivu drīkst braukt no 16 gadiem.
 - 3.3. Laivošanu uzsāk vietā, kur viegli piekļūt ūdenim, nebojājot krastu nogāzes un netraucējot citiem krastā esošajiem.
 - 3.4. Braucot ar laivu:
 - 3.4.1. jāuzvelk glābšanas veste un aizsargķivere;
 - 3.4.2. jāizvēlas tāds ātrums, kas neizraisa sadursmi un to var novērst;
 - 3.4.3. braucot pa upi, jāturas labajā pusē;
 - 3.4.4. jāpalaiž garām pa straumi ejošā laiva;
 - 3.4.5. līdzpaņemto mobilo telefonu jāievieto ūdensnecaurlaidīgā iepakojumā;
 - 3.4.6. jārespektē apmeklēšanas ierobežojumi vietās, kur tādi ir noteikti;
 - 3.4.7. saudzīgi jāizturas pret ūdeņu krastos radīto infrastruktūru;
 - 3.4.8. jānoskaidro maksāšanas kārtība konkrētajā vietā;
 - 3.4.9. jāatstāj sakopta atpūtas vieta.
 - 3.5. Aizliegts:
 - 3.5.1. braukt miglā, tumsā bez gaismas signāliem;
 - 3.5.2. apstāties zem tiltiem;
 - 3.5.3. stāvēt kājās, mainīties vietām, šūpot laivu, nirt no laivas;
 - 3.5.4. piesārņot ūdeni.
 - 3.6. Ja noticis negadījums, nekavējoties izsauc glābējus, zvanot 112.
 4. Drošības noteikumi atrodies uz ledus
 - 4.1. Lielākā bīstamība darbībām uz ledus ir ziemas sākumā, kad ledus kārta vēl nav izveidojusies pietiekami bieza, un pavasarī, kad ledus kļūst trausls. Lai gan šāds ledus izskatās pietiekami biezs, patiesībā tas ir irdens un nedrošs. Lai varētu droši slidot, spēlēt hokeju vai darīt ko citu uz ledus, nepieciešams vismaz 25 cm biezs ledus.
 - 4.2. Ūdenstilpnes neaizsalst vietās, kur ūdenskrātuvēs ietek siltāks rūpnieciski izmantots ūdens, upju grīvās un sašaurinājumos, kuģošanas ceļos, zem tiltiem, zvejnieku izcirsto āliņģu vietās. Ledus izturību mazina arī iesalušas niedres, krūmi vai citi priekšmeti.
 - 4.3. Ja ledus ir ielūzis un tu atrodies āliņģī, cenšoties izkļūt no lūzuma, nedrīkst ķerties pie ledus šķautnēm vai sagulties uz tām; rokas jāizpleš sānis, jābalstās uz ledus un jāsauc pēc palīdzības; tad jāpagriežas uz muguras tā, lai galva vai pleci nedaudz atbalstītos uz ledus malu;
 - 4.4. Lai palīdzētu, ielūzušajam jātuvojas rāpus vai guļus, netuvojoties līdz pašai ielūzuma vietai. Ielūzušajam apmēram no 2- 5 metru attāluma jāpamet aukla, sasieta apģērba gabali, garš koks vai kāds cits priekšmets. Ja glābēji vairāki, jāievēro, ka vienam no otra jāatrodas 2-3

m attālumā. Izvelkot cietušo uz ledus, tāpat rāpus jāvirzās prom no bīstamās vietas līdz krastam. Pats glābējs nedrīkst aizmirst par iespējamām briesmām ielūzt ledū.

4.5. Ja pamanāt, ka cilvēki ir aizgājuši pārāk tālu no krasta un var rasties problēmas atgriezties atpakaļ, kā arī ja cilvēks ir ielūzis ledū nekavējoties zvaniet glābšanas dienestam pa tālruni 112. Centieties pēc iespējas precīzāk norādīt negadījuma vietu, un tuvākos piebraukšanas ceļus.

IEKŠĒJĀS KĀRTĪBAS UN DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMI PROFESIONĀLĀS IEVIRZES MĀCĪBU KABINETOS

1. Profesionālās ievirzes programmas izglītojamie pakļaujas vidusskolas iekšējās kārtības, darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumiem.
2. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā audzēkņi var izmantot mācību kabinetus un to materiāli tehnisko aprīkojumu.
3. Pirms darba uzsākšanas mācību kabinetos jāiepazīstas ar šiem noteikumiem, kā arī jāparakstās par iepazīšanos ar tiem darba drošības žurnālā. Periodiski - atkārtotā instruktāža jāorganizē divas reizes gadā.
4. Par šo noteikumu ievērošanu mācību kabinetos atbild persona, kas ir atslēgusi attiecīgo mācību kabinetu vai pedagogs, kurš vada nodarbību.
5. Izglītojamiem jāievēro:
 - 5.1. Mācību kabinetā drīkst ienākt mierīgi, bez skriešanas;
 - 5.2. Darba process mācību uzdevumu izpilde notiek pedagoga klātbūtnē;
 - 5.3. Nodarbības laikā mācību kabinetā bez pedagoga atļaujas nedrīkst atrasties citu grupu izglītojamie un nepiederošas personas;
 - 5.4. Stundas laikā nedrīkst staigāt pa klasi, traucēt citiem izglītojamajiem;
 - 5.5. Mācību kabinetos izglītojamajiem kategoriski aizliegts izjaukt, pārvietot vai citādi bojāt klases aprīkojumu;
 - 5.6. Darba laikā saudzīgi jāizturas pret izmantojamajiem mācību līdzekļiem un instrumentiem;
 - 5.7. Ja kāds inventārs, iekārta vai instruments ir bojāti, informēt par to pedagogu;
 - 5.8. Ārpus ielānoto nodarbību un konsultāciju laika izglītojamo patstāvīgo darbu veikšanai mācību kabinetu izmantošana jāaskaņo ar pedagogu;
 - 5.9. Lietojot asus priekšmetus, lai izvairītos no savainojumiem, nedrīkst pavērst griezošo vai durošo instrumenta daļu pret sevi vai grupas biedriem;
 - 5.10. Beidzot darbus ar elektroiekārtām vai karstās līmes pistoli, vispirms izslēdz iekārtas un tikai tad izņem kontaktdakšu no rozetes vai pagarinātāja, to aizliegts darīt ar slapjām vai mitrām rokām;
 - 5.11. Stundā izstrādātie darbi jānovieto speciāli tam paredzētajos plauktos;
 - 5.12. Mācību uzdevumu veikšanai izņemtos nodaļas darbarīkus un materiālus pēc darba veikšanas nodot attiecīgā mācību priekšmeta pedagogam;
 - 5.13. Pēc stundas jāsakārto sava darba vieta - sakārtot darba galda virsmu, novietot vietā mācību līdzekļus, krēslu. Neaizmirst savas mantas;
 - 5.14. Par darba drošības noteikumu pārkāpšanu un traumām informēt pedagogu, kurš, ja nepieciešams sniegs pirmo palīdzību vai izsauks ātrās medicīniskās palīdzības dienestu, zvanot pa tālruni "113".